

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoj ir užrubežiuose \$2
Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

'KELEIVIS'
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians
in the City of Boston, 50,000 in
New England and about 500,000
in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be
addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 18

Telephone:
So. Boston, 506

SO. BOSTON, MASS., 2 GEGUZES-MAY 1917 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 506

Metas XII.

Priverstina kareivyste Amerikoje.

AMERIKA IMS KAREIVUS PRIEVARTĄ.

Ėmimo amžius nustatytas tarp 21 ir 27 metų.

Po kelių dienų karštų ginčų, Jungtinių Valstijų kongresas nutarė įvesti priverstiną kariumenės ėmimą. Senate konskripcijos bilius perėjo 81 balsu prieš 8, o atstovų bute — 397 balsais prieš 24. Socialistų atstovas Londonas balsavo prieš.

Priimtasai konskripcijos bilius užgria Wilsono planą — taip vadinamą "rinktinį ėmimą" (selective draft). Šitas planas reiškia, kad Amerikoje bus priverstina kareivystė, tačiau valdžia turės spręsti, nuo kokių darbų žmonės galima imti kariumenę, o nuo kokių — ne. Farmerių, angliakasių, amunicijos darbininkų ir kitų, kurių darbas karės metu valstybei labai reikalingas, neims. Rinks tik tokius, kurių paėmimas kuomžiausia galės atsiliepti ant šalies išdirbystės. Todel šitas konskripcijos planas ir pavadintas "rinktiniu ėmimu."

Bus imami tik nevedę ir nejaunesni, kaip 21 metų amžiaus piliečiai.

Iš pradžių šitas bilius, kaip jis išėjo iš atstovų buto, reikalavo, kad būtų imami nevedę vyrai nuo 21 iki 40 metų amžiaus, bet senatas pataisė, kad ėmimo amžius būtų tarp 21 ir 27 metų. Del šito pataisymo bilius turės eiti da bendro komiteto apkalbėjimui, tačiau iš visa ko matyti, kad komitetas sutiks jį palikti taip, kaip senatas jį pataisė.

Prie konskripcijos biliaus prikersta dar kelias amendentų bei pridėkų. Svarbesni jų bus šie:

1. Šis priverstinis kariumenės ėmimas įvedama tik-tai šiai karai.
2. Pavelti Rooseveltui suorganizuoti vieną liuosnorių pėstininkų diviziją, su kuria jis nori važiuoti Francuzijon.
3. Pakelti kareiviams algą.
4. Kunigus ir teologiskųjų seminarijų mokinius nuo kareivystės visai paliosuoti.
5. Uždrausti kareiviams gerti svaiginančius gėrimus.

Pirma buvo priimtas amendentas, kad gerti turi but uždrausta netik kariumenei, bet taipgi kongreso nariams, augščiausiam šalies teisumui ir visiems valdžios darbininkams. Sulyg to amendentu, prasizengimas būtų buvęs kongreso nariui turėti pas save svaiginančių gėrimų ir prasižengimas tam, kas tuos gėrimus jam parduotų. Tačiau vėliau šitas amendentas pakeista uždraudimu vien tik kareiviams ir oficeriams gerti. Pripažinta, kad senatoriai su kongresmanais gali išsitraukti.

NORI SUDARYT 2,000,000 KAREIVIŲ ARMIJĄ.

Perėjus konskripcijos bilium, karės departamentas Washingtono dabar daro planus, kad j du metu sudarys išlavintą 2,000,000 kareivių armiją.

Kaip tik prezidentas po konskripcijos bilium pasirašys, už 10 dienų visuose Jungtinių Valstijų miestuose prasidės jaunų vyrų surašinėjimas, o rudenį, apie rugsėjo mėnesį, manoma pradėti kariumenės lavinimas.

ATVAŽIAVO FRANCŲ KOMISIJA.

Pereitoj savaitėj Amerikon atvyko jau ir francų komisija į karinę konferenciją. Komisijoj yra buvęs vyriausis francų armijos vadas Žofras (Joffre), admirolas Cocheprat, Viviani ir keliatas kitų žymesnių Francuzijos vyrų.

VYSKUPAS PAĖMĖ \$125,000.

"Boston Globe" 26 balandžio išspausdino žinią, kad Brooklyno ir Long Island diocezijoj katalikų kunigai surinko iš žmonių \$125,000 ir visus tuos pinigus atidavė tos diocezijos vyskupui McDonnellui kaip "auką."

Ir vyskupas priėmė šitą kruvą pinigų, gerai žinodamas, Kristaus pasaką: "Lengviau bus kupranugariai išlįsti per adatos skylutę, negu turčiu įeiti dangaus karalysten."

Ir sėdėdamas ant tos kruvos pinigų šitas vyskupas vėl skelbia: nekraukite turto, nes tai yra žemės mar-nastis.

ARGENTINA NUSIUNTĖ ULTIMATUMĄ VOKIETIJAI.

Argentina nusiuntė Vokietijai aštrų ultimatumą, reikalaujama pilno atlyginimo už paskandinimą Argentinos laivo "Monte Protedito." Argentinos ambasadoriui isakytą tuojuas pertraukti reikalus su Vokietija valdžia, jeigu ši nenorėtų priisiimti atsakomybės už paskandinimą laivo.

GUATEMALA PERTRAUKĖ RYŠIUS SU VOKIETIJA.

Nedidelę pietų Amerikos respublika Guatemala taipgi pertraukė ryšius su Vokietija ir įteikė Vokietijai ambasadoriui pasportą važiuot namo.

REVOLIUCIJA NUGASDINO AMERIKOS KAPITALISTUS.

Pasklydus žiniai, kad Vokietijoj ir Austrijoj prasidėjo revoliucija, Amerikoje tuojuas nupuolė kaina ant kviečių. Mat kapitalistai persigando, kad kaizeris gali but nuverstas ir karė gali greitai pasibaigti, o kare pasibaigus negalima bus ir duona taip prangiai par-davinėti.

VOKIEČIAI NOREJO PAGAUTI ANGLŲ MINISTERR ANT JURIŲ.

Užperitos pėtnyčios nakti penki Vokietijų naikintojai norėjo užpulti ant Anglijos pakraščio, bet anglų sargybos laivai juos pamatė ir du jų paskandino, o kiti pabėgo. 118 Vokietijų anglai išgelbėjo iš jurių ir parsivežė namo kaipo karės belaisvius.

Nuvaryti nuo Anglijos pakraščio tris Vokietijų laivai nuplaukė prie Francijos ir apšaudė miestą Calais, užmušdami tenai ir sužeisdami keliolika liuosų gyven-tojų.

Manoma, kad Vokiečiai išplaukė ant jurių, norėdami sugauti ar paskandinti Anglijos ministerį Balfourą, kuris plaukė Amerikon į sąjungininkų konferenciją.

VOKIEČIAI PRAŠOSI RUŠŲ NEUŽPULDINĖTI.

Iš Petrogrado pranešama, kad Vokiečiai visokiais būdais bando su rusais susidraugauti. Pavyzdžiui, Rygos-Dvinsko fronte iš savo apkasų Vokiečiai iškėlė didelę drobulę su parašu: "Neužpuldinkite ant mus. Mes irgi neužpuldinėjame!" Kitose vietose Vokietijų orlaiviai mėto į rusų pozicijas pranešimų, kur sakoma, kad Vokietijos žmonės nori su Rusija taikytis.

KONFISKAVO 1,500 ŠAUTUVŲ.

Laikraščiai rašo, kad Milwaukee mieste, kur gyvena daug Vokietijų, valdžios agentai susekė slapta ginklų sandėlį. Konfiskuota, esą, 1,500 šautuvų.

PATRIOTAI NORI NUBAUST CHICAGOS MAJORĄ.

Chicago patriotai kreipėsi į federalį apskrčio prokurorą Clyne reikalaudami, kad federalė valdžia nubautų jų miesto majorą Thompsoną už... nepatriotiškumą. Mat Thompsonas pirmą nepritare karės paskelbimui, o dabar nepritare priverstinai kareivystei ir atsisakė pakviesti Chicago į svečius karinę anglų francų delegaciją.

SULAIKYTI KANADOJ RUSAI JAU PALIOSUOTI.

Kelios savaitės atgal Kanados valdžia buvo sulaukusi kelių rusų revoliucionierių, rusų tarpe buvusių "Novyj Mir" redaktorių Trockij, Čudnovskij ir kitus, kurie grįžo iš Amerikos Rusijon. Juos buvo paskaitę Vokietijų šnipais ir uždarę su Vokietijų belaisviais, bet dabar pranešama, kad juos jau paliosavo.

VOKIEČIAI SKANDINS SAVO LAIVUS.

Vokietijų laikraščiai sako, kad jeigu amerikoniai var-tos užgriebtus Amerikos uostuose Vokietijų laivus siuntimui sąjungininkams amunicijos ar kariumenės, tai Vokietijų submarinai skandins ir juos.

Revoliucija šluoja lauk vainikuotas galvas.

DARBININKŲ MINIOS BUNDA.

Iš Kopenhagos telegrafuojama:

"Švedijoj revoliucija. Vokietijoj streikai plėtojasi. Be abejonės, netolimoj ateityje karė pasibaigs."

Mes norim atkreipti skaitytojų domą į vidutinę tos telegramos reikšmę, į jos logiką — "Švedijoj revoliucija, Berlyne streikai — reiškia, bus taika."

Iki šiol budavo kitokios rūšies logika. Iki šiol buržuazijos spaudoj mes skaitydavom šitokius dalykus: "Toks ir toks ministeris išvažiavo tenai ir tenai — reiškia, bus karė." Arba: "Biržoje neramu — reiškia, reikia laukti svarbių nuotikių." Visas civilizuos pasaulis priprato prie tokio dalykų stovio, kur birža buvo politiškojo gyvenimo rodyklė; kur karaliai, ministrai, diplomatai ir biržų bizeriniai darydavo istoriją.

Laikai mainosi. Musų dienomis istorija daro didelį krypsnį "į kairę." "Augtos kilmės vyrai, diplomatai ir biržų karaliai pradeda trauktis jau į užpakalį. Ant scenos išėina tikrieji gyvenimo tverėjai — darbininkai!

Prispaustos ir nuvargintos darbininkų minios tyloje ilgai. Ilgai jos snaudė. Bet pagalios darbininkai sa-vyje pajuto milžinišką pajėgą. Ir minios sujudo, sukruto, prašneko tikruoju balsu, balsu reikalavimo, nuo kurio persigando visi šio svieto galiunai...

Mes pergyvenam didžiausią gadyne žmonių istorijoj: gadyne darbininkų pasiliosavimo.

Kas gi išjudino darbininkų minias iš susnudimo? Badas. Vargas... Gyvenimas pasidarė nebegalimas, gyvenimas pasidarė klaidus... Europoje — mirtis ir pragaras iš visų pusių... Pasaulis pavargo nuo ašarų, paskendo kraujuose. Europos tautos alpsta prislegtos karės sunkumu. Išsismė kantrybė... Darbininkų minios pareikalavo taikos ir duonos!

Sukilo darbininkai Rusijoj, sukilo Vokietijoj, Vengrijoj, Švedijoj... Visas pasaulis tuojuas bus apimtas revoliucijos gaisru.

Ir visur — Rusijoj, Vokietijoj, Vengrijoj, Švedijoj — sukilusių minijų priešakyje eina proletariatas — samdomųjų darbininkų klesas. Jis veda, vadovauja, o kiti revoliuciniai elementai seka jį. Proletariatas visur pir-mutinis. Jis griauja senąją kultūrą, senąjį kapitalistiskąjį pasaulį, senąjį gyvenimą... Jis tvieria naują kultūrą, naują civilizaciją, naują gyvenimą.

"N. M."

KODEL HINDENBURGUI NESISEKA.

Vokietijų kapitonas Zalsmanas aiškina Berlyno laikraštėj "Vossische Zeitung" kodėl Hindenburgui nesiseka kariauti vakarų fronte. Jisai nurodo, kad sąjungininkai dabar daug stipresnė medžiagiškai. O pakol jie turės daugiau kanuolių ir amunicijos, Hindenburgui niekas daugiau neliaka, kaip tik trauktis atgal. "Prieš materialę persvarą joks narsumas negali atsilaikyti," sako kariškas Vokietijų ekspertas.

ŠČEGLOVITOVAS IŠGABENTAS KIJEVAN.

Areštuotasai buvęs teisiu ministeris Ščeglovitovas likos išgabentas Kijevan. Tenai esama prirodymų, buk jisai buvo surengęs pagarsėjusią Beilio bylą su tikslu sukelti Rusijoj neapykantą prieš žydus.

Kaip skaitytojai gali atsiminti, toje byloje darbavosi ir lietuvių kun. Pranaitis (dabar jau miręs). Jis taipgi stengėsi prirodyti, kad žydai vartoja krikščionių kraują tikybinese savo apigose. Nors Beilio apgyneėjai iš kun. Pranaičio padarė toj byloj didelį asilą, visai jį išjuokė, ir Beilis buvo atrastas nekaltu, tačiau už šitą patarnavimą juodašimčiams kun. Pranaitis paskui gavo medalį.

Dabar gi gali pasirodyti, kad visa toji byla buvo sufabrikuota pagal Ščeglovitovo užsakymą su antisemitiskais tikslais.

NORI CENZUROS ANT TELEFONŲ.

Kongresmanas Gallivan iš So. Bostono distrikto pataria karės departamentui įvesti cenzūrą ant pasikalbėjimų telefonais. Toji cenzūra turėtų but tokia, kad visi pasikalbėjimai turėtų but atliekami anglų kalba. Kas negali kalbėti angliškai, tam kalbėt visai neleidžiama.

PRIVERSTINO KAREIVAVIMO KLAUSIMAS SENATE.

Senatas dabar svarsto bilijų apie priverstiną kareivavimą. Wilsonas pataria įvesti, kaip jis pavadino, "rinktinį ėmimą" (selective draft). Nevisiems buvo aišku, ką tas rinktinis kareivijū ėmimas reiškia, todėl Wilsonas paaiškino. Tas reiškia ve ką: bus įvestas visuotinas priverstinis kareivavimas, tačiau valdžia turės spręsti, nuo kokių darbo darbininkus galima atimti, nuo kokio — ne. Imdama vyrus kariumenės valdžia rinks tokius, kurių paėmimas kuomžiausia galės atsiliepti ant išdirbystės. "Liuosnorių sistemoj to nėra," sako Wilsonas. "Žmonės gali eiti nuo farmų, iš kasyklų arba iš tokių dirbtuvių, kur jie labai reikalingi." Taigi iš to reikia suprasti, kad įvedus rinktinį ėmimą, nuo farmų ir iš kasyklų darbininkų neims.

Valdžia insake švest 1 Gegužes.

ŠALIS APVAIKŠŠIOJO JAU SU DIDŽIAUSIA IŠKILME.

Nuo buvusių caro rūmų žėri socialistų obalsis: "Visų šalių proletarai, vienykitės!"

Telegramos šią savaitę pranešė iš Petrogrado labai įdomių žinių.

Tarptautinė darbininkų šventė, Pirmoji Gegužės, kurią iki šiol tik socialistai slapta apvaikščiavo, dabar padaryta oficiale Rusijos švente.

Ant buvusio caro Žimos Rūmų, kur iki šiol buvo bauriausios pasaulyje valdžios lizdas, 30 balandžio iškelta milžiniška iškaba, ant kurios parašyta didelėmis raidėmis socialistų obalsis: "Visų šalių darbininkai vienykitės! Jus neturit nieko pralaimėt, tik retėžius, ir užkariaut pasaulį!"

Vienkart su tos iškabos iškėlimu, karės ministeris Gučkovas išleido pranešimą, kuriuo panaikinami visi Rusijos kariumenės suvaržymai. Padaryta tai Gegužinės Šventės išvakaruose, kad šitas senosios valdžios retėžių nusikratymas supul-tų su Liuosybės Švente, kuri pirmu syk istorijoj susilaukė oficialio apvaikščiavimo.

Šitas Gučkovo pranešimas, kurį jisai padarė patiems kareiviams reikalaujant, daro sekančias reformas:

Nuo šiol visi kareiviai skaitysis Rusijos pilieciais. Po caro valdžia kareiviai nesiskaitė net tautos nariais, už kurią juos mokindavo mirti.

Visiška tikėjimo laisvė. Žodžio laisvė gvarantuota.

Lankymas bažnyčios ir pamaldų nepriverstinas. Laiškai iš karės lauko nebus cenzuruojami.

Karės frontan bus pristatoma kareiviams ne tik lais-ka, bet ir knygelės.

Atsakinėjant kareiviams i oficerių klausimus titulas "Vaše Blagorodije" panaikinamas. Nuo šiol kareiviai atsakymėdami i oficerių klausimus, sakys tik-tai "taip" arba "ne," be jokių "rodiųjų." Beto, nuo šiol kareiviams nereikės saliuotu oficerių susitikus at-gatvės ar šiaip kur. Karei-vis "gali atiduot oficeriui pagarbą tik jeigu jis pato nori," bet priversti prie to oficeriai jo negali.

Kuno bausmė armijoj visiškai panaikinama.

Tai su tokia laisvės dva-sia Rusija apvaikščiavo Pir-mos Gegužės Šventę, kurią įsteigė apie 25 metai at-ga tarptautinis socialistų su-žiavimas Paryžiuje.

Iki šiol tarptautinė darbi-ninkų Liuosybės Šventė so-cialistai Rusijoj tegalėjo pa-minėti tik-tai susirinkę kur-nors giroje, ir tai su di-džiausiu atsargumu, ka-neužpultų policija ar kazo-kai. Šiandien gi ir valdžia jau stoji po raudona socia-

lizmo vėliava ir kartu su darbininkais apvaikščiavo tarptautinę jų šventę.

Kadangi Rusijos kalendo-rius eina 13 dienų vėliau, negu viso pasaulio, tai 1 Gegužės atkelta pirmyn, taip, kad Rusijos žmonės galėtų apvaikščioti tą šven-tę kartu su kitų šalių prole-tariatu.

Parodos Petrograde ir ki-tuose miestuose buvo tokios didelės, kokių Rusija nebu-vo mačius da kaip ji sto-vi.

Apie tai telegrafuoja iš Petrogrado "United Press" štabo korespondentas Wil-liam G. Shepperd.

LENINAS ĮKURĖ NAUJĄ PARTIJĄ.

Iš Petrogrado praneša-ma, kad buvęs kraštutinis kairysis socialistas Leninas išstojo jau iš Social-Demo-kratų partijos, nes tenai ne-turėjo sau pritarimo. So-cial-Demokratų spauda iš-to labai džiaugiasi. Išsto-jęs iš darbininkiskų social-demokratų, Leninas įkurė naują partiją, kuri vadinsis "Komunistų Partija." Leni-no partijon, sakoma, rašosi daugiausia anarchistai ir visokie karštagalviai, triukšmadariai.

Lenino įtekėm labai nu-puolė. Kur tik jis bando kalbėt, darbininkai su ka-reiviais visur sukelia lermą. Fanatiškai nekėsdamas Anglijos, Leninas paskelbė, kad jis stengsis visomis jė-gomis griauti dabartinę Mi-liuokovo ir Kerenskio vald-žią ir stengsis įsteigti "proletariato diktaturą," kad "buržuazijos revoliuci-ją" paverstų "sociale revoliucija," ir padarius atskirą taiką su Vokietija.

Atsakydama i tuos isteri-riškus Lenino šukavimus, darbininkų organizacijų konferencija išnešė rezoliu-ciją, kurioj išreikšta pagei-davimą, kad j dabartinę vald-žią ineitų da koks vienas ar du socialistai, kas reiškia, jog jie, darbininkai, su da-bar esančia laikina valdžia sutinka, o juo labiau, kad ši-ta valdžia dabar randasi po Darbininkų ir Kareivių Ta-rybos kontrole.

Už lauzymą tvarkos ir da-rymą triukšmo šešis Lenino partijos narius žmonių mili-cija anadien jau areštavo.

Spauda stebisi iš valdžios kantrybės ir aštriai smerkia Lenino ekscesus. Taip skel-bia gaunamos iš Petrogrado telegramos.

15,000 DARBININKŲ IŠMESTA IŠ DARBO.

Užperitą panedėlį Lynne, netoli Bostono, užsidarė 30 čėverykų dirbtuvių ir dau-giau kaip 15,000 darbininkų likos išmesta ant gatvės. Šituo lokautu kapitalistai nori išardyti uniiją. Darbi-ninkai prieš tai protestuoja. Unijos viršininkai sako jie šauksis i Wilsoną, jeigu fab-rikantai tuojuas savo fabri-kų neatidarys.

APŽVALGA

PATRIOTINĖ SOCIALISTŲ AUKA.

Socialistų priešai visuomet kaltina socialistus už stoka patriotizmo. Bet "Naujienos" dabar pastebi, kad tas nevisuomet sutinka su tiesa.

Jos rašo:

"Imkime Pasadenos, Cal. socialistų organizacijos darbą — kas gali jam priygti? Ta organizacija pasiūlė karės ministeriui didelę auką. Socialistai yra darbininkai, todėl jie neturi nieko brangesnio, kaip savo 'darbdavius', samdytojus. Ir jie pranešė karės ministeriui į Washingtoną, kad jie aukauja tuos savo samdytojus karės reikalam."

Tą patriotinį pasiūlymą Pasadenos socialistai padarė per laišką. Tas laiškas skamba taip:

"Kareš Sekretoriui, Washington, D. C.

"Gerbiamas pone. — Mes, Pasadenos, Cal., socialistai, kurie sudarome žymią samdinių dalį Pasadenoje, šiūniam pavidame mūsų ištikimais ir patriotiniams samdytojams jų šalies tarnybai. Mes jaučiame, kad dabar, kuomet, ačiū jų pastangoms, tapo paskelbta karė, jų patarnavimai bus suvaržyti, ir mes prašome Jūsų naudotis jais visokiais būdais, kokiais tik galite, ir bukite tikri, kad jie, kurie pirmiausia patriotiškai kalbėjo, bus pirmoje eilėje kovotojų su priešais, net jeigu ir didelis pavojus jiems grąsintų."

"Mūsų samdytojai visuomet tvirtindavo, kad jie yra daug naudingesni, kaip mes, ir tuo pasiremdami jie reikalaujavo sau milžiniškos dalies to turto, kurį mes pagaminame. Mes pirmiausia nekuomet nesutikdavome su jais tame, bet dabar mes paismime juos už liežuvių ir busime ramūs, kad šaliai, besinaudojančiai tokia smeguni ir kitokių gabumų gausybė, bus nebaisūs jokie žmonės."

"Kad jų nebus namie, to niekas nepasigės, ir mes kaip gaminome pasaulio gėrybes, taip ir gaminsime toliau. Turime teisiąs pridėti, jeigu delto, kad mes nesinaudosime nuostabiomis jų proto dovonomis, tai jie, savininkai, gali nesitikėti jokios dalies, ir visų mūsų pasigaminuotų turto, jiems nesant namie, mes pasidalinsime tarp savęs, su lig atliktojo darbo vertės."

"Tikėdamiesi, kad Jus priimsite iš mūsų šitą didį pasiūlymą, mes paliekame su tikra pagarba

Pasadena Socialist Party.
John C. Packard,
"organizatorius."

Žinoma, šitas pasiūlymas padarytas juokais. Bet pajukimas labai vykęs ir labai vietoj.

"VIVE LA FRANCE."

Tokiu antgalviu kitoj vietoj teipa šiame "Keleivio" numeryje straipsnys, kurį mes perspausdinom iš Bostono buržuazinio dienraščio "Globe."

Mes patariam kiekvienam skaitytojui jį perskaityti. Pamatysite, kaip karštai, kaip jausmingai jis parašytas. Kaip augstai tenai kaimuojama laisvė, lygybė, brolybė, kaip garbinami tenai kovotojai už tuos idealus — apsisverkti galima beskaitant.

Bet šiame "Keleivio" numeryje telpa taipgi straipsnys — "Biaurus Kapitalistų Suokalbys." Perskaityti jį. Pamatysite, koks baisus skirtumas tarp kapitalistų teorijos ir darbų. Teorijoje jie didžiausi demokratizmo šalininkai ir laisvės mylėtojai, o savo darbuose, gyvenime — didžiausi laisvės naikintojai. Teorijoje jie skelbia, kad "gyvastis yra prigimta kiekvieno žmogaus teisė," o gyvenime jie nesidrovija daryti velniškesnių suokalbų, kad atėmus žmogui gyvastį, jei tas žmogus kenkia plėšriajam jų bizniui.

FINLIANDIJA GERAS PAVYZDIS.

Veik visi laikraščiai pažymėjo malonų socialistų faktą, kad finai į savo parlamentą Finliandijoje išrinko didžiulį socialistų. Iš viso parlamentan išrinkta 200 atstovų, o socialistų tame skaičiuje — 103. Finliandijos senatė taipgi socialistų didžiuliam: iš 12 senatorių — 6 socialistai ir socialistų senato pirmininkas.

Pažymėdama šitą faktą "Laisvė" rašo:

"Toli iš šiaurės nusidriekusi šalis, šalis uolu, ežerų ir vandenuolių, šalis gražia, laipsniškai išaugusia kultura, šalis kurios gyventojų dora ir pietiška samonė labai augstai pakilusi — išreiškė pilną užsitikėjimą socializmo doktrinai. "Tie, kurie skelbė ir tebeskelbia, jog socialistų mokslas nešas pragaisti, nedora, išgėrimą, supuvimą prakūlimą, visų, visi tie tegul pasižiūri į sveiką kūrą ir dvasia finų tautą, jau besirengiančią įvest socializmo mokslo principus pačian gyvenimam."

Taip, Finliandija yra puikus pavyzdys. Ji parodo kad kuo daugiau tauta pakilus apšvietoje, tuo didesnis joje socializmo judėjimas. Kitais žodžiais sakant tas parodo, jog darbininkų apšvietai ir susipratimas veda prie socializmo.

KURGI BUS GALAS?

Amerika da nepradėjo kariauti, dar vos tik paskelbta karė, da nesumobilizavo ta armija ir laivynas, o jau kyla triukšmas, kad bus bažas.

"Nevalgykit taip daug! šaukia kapitalistiska spauda.

"Nesveika daug valgyt," pataiso visokie profesoriai ir geri patriotai.

Valdžia ragina moteris ir vaikus sodinti daržoves visur, kur tik yra žemės sklypelis.

Naujojo Anglijos norima jau panaikinti ir taip vadinamąjį Blue Law — melynąjį ištatymą, draudžiant nedėlionis dirbti, kad žmō nes šventadieniais galėtų dirbti daržus ir auginti maištą.

Chicagoj kaikurie hoteliai nutarė jau vieną dieną sąvaitėj neduoti mėsos.

Massachusetts gubernatorius McCall pasakė, kad badas, kuris gresia Amerikai, yra daug baisesnis už vokiečius.

New Yorko majoras Mitchellis užpiko kelis vagonus bulvių ir pardavinėjęs jas žmonėms nupiginta kai na (be pelno), kurie tik nori bulvių sodinti.

Žodžiu, subruzdavo visa Amerika. Daroma viskas kad kuodaugiausia pagaminus maisto. Jau prasideda agitacija, kad maisto produktus valdžia paimtų savo kontrolėn.

Visa tai matant, kile klausimas: kur gi bus galas? Kas gi bus, kaip sumobilizuos milioną ar gal daugiau kareivių, kurie nei sės, o valgyt turės? Kas bus už metų, jeigu jau dabar tokia baimė apėmė visą šalį?

Ir visgi yra tokių besmegenių, kurie džiaugiasi, kad Amerika įsikišo karėn ir agituoja už ją. Tik paskaitytik mūsų klerikalų laikraščius — kaip begėdiškai jie šaukia už karę!

Rusai kareiviai iškėlė raudoną vėliavą ir Hindenburgą kanuolės nutilo.

Vokiečiai kareiviai nuleidė raudoną ir paliko kurčiais savo oficerių komandai.

SULYGINO KARĘ SU REVOLIUCIJA.

"Vienybė Lietuvninkų" užsimanė pafilozofuoti apie karę ir revoliuciją. Apie karę ir rezonuoja taip:

"Žmonija ir kiekvienas žmogus paskirai nepageidauja karės. Vienok karė yra. Taigi kares išaukia ne žmonių norai ar nenorai. Giliau prisidūrėjus pamatysime, kad karės kyla tikrai dėlto, kad viena žmonių dalis, viena valstybė nori nuslopinti kitą. Karės priežastimi yra tas, kad dvi valstybės interesai susiduria, susikerta. Taip ir ši karė vedama už tai, kad Anglija negalėtų viešpatauti ant jurių ir tam panašiai. Taigi žmonija nors nenori karės, bet ji jos negali išvengti, ji turi griežties už ginklų, kad apgintų savo šalį, o apgynimas savo interesų, savo šalies ir yra karė."

Kad karės kyla dėl valstybių varžytinų, dėl naujų kolonijų, naujų rinkų, naujų kelių ir tam panašių dalykų, tai tas jau senai yra žinoma. Tą jau nurodė Marksas ir tą patvirtino kiti sociologai. Taigi "Vienybė Lietuvninkų" čia nieko naujo nepasako, ji tik kartuoja, ai, ką socialistai senai yra jau išaiškino. Tačiau "Vienybė L." storai suklysta, kada prie šito pridėda savo nuomonę, būk žmonija "negali karės išvengti." Jeigu kares gimdo valstybių varžytinės, tai jau reiškia, kad as varžytines prašalinus karių nebūtų. O argi tu varžytinių prašalinat negalima? Žinoma, kad galima. Reikia panaikinti tik privačią nuosavybę ir tuojauš os išnyks. Išnyks delto, kad panaikinus privatinę nuosavybę išnyks ta žmonių desla, kurios gyvenimas reniasi ant pelno, ant užgriėmimų, ant kitų skriaudimo.

Šita klesla — tai kapitalistų desla. Ji viešpatauja visoje valstybėse ir ji rengia kares. Todėl valstybių varžytines, valstybių kares, reidia pripažinti vien tik kapitalistų klesos varžytinė, kapitalistų klesos kasėmis. Ar būtų Amerika iandien išvėlus karėn, jeigu ne kapitalistų klesla? Jai aldytų? Nekuomet! Tie protestai, kuriais buvo užverstas visas Baltasis Nanas, aiškiai parodė, kad Amerikos žmonės, darbininkai, karės nenori; jie kuomarkiausia prieš ją protestavo, tik kapitalistų spauda šitą faktą slėpė. Ji būnijo ik apie tuos, kurie už karę šėreiskė. Štie dzingojisai darė tatau tuo tikslu, kad šrodytų, jog visi, kurie tik kalba apie karę, kalba už a, o priešingai visai nėra. Visa tai kuoniškiausia hudi-a, kad karės norėjo tik kapitalistų klesla. O kad žmōnės jos nenorėjo, tai liudija netik jų protestai prieš karę, bet ir tas faktas, kad jie labai kariumenėn mažai rašosi, nors kapitalistai ir visokie jų agentai iš kailio neriasi šaukdami apie "flagrą" ir "patriotizmą."

Toliaus "Vienybė Lietuvninkų" lygina prie karės revoliuciją. Anot jos — "Revoliucija yra ta pati karė. Revoliucija (mes kalbame apie ginkluotą revoliuciją, sukilimą), tik tuomi skiriasi nuo karės, kad karė kyla tarp valstybių, o revoliucija tarp įvairių klesų žmonių vienoje valstybėje. Revoliucijos nenori jokis žmogus, nes kiekvienas žmogus brangina savo gyvastį, nenori lieti kraują. Revoliucijos kyla tikrai dėlto, kad viena koda nors klesla slopina ir išnaudoja kitą klesą. Kol vienoje valstybėje bus viena dalis žmonių slopinama per kitą, tol bus revoliucijos."

"Vienu žodžiu ir revoliucijos ir karės kyla dėl vieno ir tu pačių priežasčių, tai yra dėlto, kad viena valstija nori nuslopinti kitą, kad viena žmonių klesla nori nuslopinti ar pavergti kitą žmonių klesą. Skirtumas tiklatai tame, kad karės įvyksta tarp valstybių, o revoliucijos viduryje valstijos tarp

įvairių klesų. Ir karė ir revoliucija vienodai kovoja su ginklais rankose. Ir karėje ir revoliucijoje žmonės užmušami, todėl ir karė ir revoliucija yra lygiai blogas darbas, jei ji vadinsime blogu, ir lygiai geras, jei ji vadinsime geru."

Ir suprask tu žmogau, ar revoliucija dabar geras daiktas, ar blogas; ar karė geras daiktas, ar blogas! Sulyg "Vienybė Lietuvninkų" "filozofijos," gali but kaip nori — juodas gali but baltas, o baltas gali but juodas. Todėl ir revoliucija yra tas pats kas karė, o karė tas pats kas revoliucija. Ir čia žmonės kovoja, ir čia kovoja — skitumo nėra. Aišku ir moksliška!

Bet argi išties taip yra? Augščiau mes matėme, kad karės kyla tankiausia dėl naujų teritorijų. Vadinasi, jos yra vedamos plėšimo, užgriebimo, pavergimo tikslais.

Revoliucijos gi kyla paprastai prieš viešpataujančios klesos ar kastos despotizmą. Jos yra vedamos nuo pavergimo, bet pasiiluosavim tikslais.

Karės skandinami laivai, griaujami miestai, naikinama šios šalies ir žudomos silpnės tautos.

Tuo tarpu gi per revoliucijas sukilę žmonės paprastai prašalina tiklatai netikusią valdžią, įveda geresnę tvarką ir palengvina sau gyvenimą, nieko nepavergdami ir nieko nenaikindami.

Tai gi skirtumas tarp revoliucijos ir karės yra toks kaip tarp dienos ir nakties. Karė visuomet neša žmōnės pragara, o revoliucija — šviesesnį gyvenimą. Dėl Europos karės visas pasaulis liūdi, o dėl Rusijos revoliucijos visas pasaulis džiaugiasi.

Bet "Vienybė Lietuvninkų" to nesupranta. Jai ir "geras yra blogas" ir "blogas yra geras." Liogiskas is to išvedimas bus toks, kad pasaulyje nėra nei gero nei blogo, yra tik "Vienybė Lietuvninkų," kuri daug nesąmonių pripasakoją.

TAIP, JIEMS REIKETŲ TAI ŽINOTI.

"Laisvės" Čiru-Viru sakosi davęs vienam savo draugui, vykstančiam į Rusiją, šitoki įsakymą:

"Pasakykit jiems, kaip mes, amerikiečiai, agituojam ir dirbam. Pasakykit jiems, kiek vargo mes pakeliam, ir prakaio išliejam, bekviesdami žmones prie susipratimo. Pasakykit jiems, kiek draugiję mes turim, kiek kuopų, kiek kalbėtojų, kiek laikraščių. Pasakykite jiems, Rusijos inteligentams, kad jie išmokyti populiariai rašyti ir sutvarkyti savo begalo nuobodžius laikraščius. Ir tegul jie ten nepaverčia lietuvių kalbos 'kancliarščina.'"

"Vyrai, amerikiečiai! Su Europos lietuviams mes turim but stragesni."

Taip, europiečiams inteligentams reikėtų tai žinoti. Ypač jiems reikėtų išmokyti rašyti, kad jų laikraščiai nemigdytų žmonių.

SALČIUS GYVENA IS AUKŲ.

"Tėvynėje" tilpo Lietuvių Dienos apyskaita. Iš jos pasirodo, kad pinigais aukų surinkta \$178,804.89, daiktai gi sudovanota \$25,000. Išlaidų Centralis Komitetas padarė \$7,034.34.

Toliaus apyskaita parodo kad Centralio Komiteto raštinė savo išlaidas ir dabai apmoka vis dar iš surinktų nukentėjusiems žmonėms aukų. Nors Lietuvių Diena senai jau praėjo, bet Salčius vis dar ima po \$25 kas sąvaitė algos. Jam išmokėta jau \$550.00 ir tie pinigai ištraukti iš abelos aukų sumos.

Jeigu visuomenė prieš tai neužpretestuos, tai visi pinigai išeis Salčiaus algai.

Bjaurus kapitalistų suokalbys

Razbaininkai, kurie norėjo užmušti Tomą Mooney ir kitus darbininkų vadus, dabar patis areštuoti.

Biaurus kapitalistų suokalbys prieš darbininkų vadus Mooney, Billingą, Nolaingą ir kitus, nenusisekė. Tie razbaininkai buvo pasiryžę nužudyti mūsų draugus pasiremiant samdytais liudytojais ir sufabrikuotais prirodymais. Šitokių būdu suokalbinkai buvo apkaltinę darbininkų vadus už metimą pereiniais metais bombos į patriotišką parodą San Francisco miesto. Ta bomba sprogdama tuomet užmušė keliatą žmonių. Nors buvo prirodyta, kad tą dieną ir valanda Tomas Mooney buvo visai kitam mieste, bet tas nieko negelbėjo. Ji nuteisė pakorimui, o jo draugus visam amžiui kalėjimam. Mooney turėjo but pakartas 17 gegužės. Bet susipratusiems darbininkams pakėlus prieš tai didėlį protestą ir pradėjus rinkti aukų pasmerkusių apgynimui, pasisekė priversti teisimą perkratyti bylą iš naujo. Tuo tarpu štai teografas praneša iš San Francisco, kad nuteistųjų darbininkų apgynėjai susėkė, jog F. C. Oxman, stambus kapitalistas ir svarbiausias prieš Mooney liudininkas, kreivai yra teisime prisiekęs. Negana to, šitas buržužus bandė nupirkti dar ir kitą žmogų, kad už pinigų ludytų prieš Tomą Mooney ir kitus darbininkų vadus, idant galima būtų juos nužudyti. Tuo tikslu jisai parašė jam šitoki laisšką:

"Brangus Edwardas — Senai aš neturiu žinių apie tave. Turiu tau progą atvykti į San Francisco — kaip liudininkui. Labai svarbus reikalas. Tu turėsi atsakyti tiklatai ir tris ar keturis klausimus, apie kuriuos aš tau paskui paaiškinsiu. Tu gausi bilietą kelionei ir visą ka gali gaut liudininkas. Gali but \$100 grynais; jeigu sutiksi, tai atsakyk man greitai adresuojant į šį viešbutį, aš sutvarkysiu visa. Viskas gerai, bet aš noriu liudininko. Duok man žinią, jei gali atvykti. Sausio 3 dieną nustatyta byla. Laikyk paslaptį."

Toliaus šitas besarmatis kunigų organas išskolijo lietuvių socialistus, kam jie protestuoja prieš kapitalistų suokalbį nužudyti tą nekaltą žmogų, ir sako: "Kas teisina bile kokį piktadarį, tas pats yra jam artimas ir jo sebras. Kas teisina piktadarį Mooney, tas remia visokią betvarkę ir anarchiją..."

Darbininkai, įsitęykite šituos kunigų organo žodžius gerai. Išsikirpkite juos ir pasidėkit kaip dokumētą, parodanti, kas mūsų "teveliams" rūpi ir keno reikalus jie gina. Tai yra dokumentas, kuris de da kunigams ant kaktos ne išdildoma juoda antspauda, kuris numauna nuo jų kaukę ir parodo visą jų veidmainystę, visą jų neapykaną darbininkų klesai ir darbininkų vadovams. Jie nesidrovėjo net viešai, per savo organą užtarti tokį šlykštų kapitalistų darbą, nesi drovėjo parodyt visą savo sielos purvinumą vien tik dėl to, kad išniekinus darbininkų užtarėjus, o užstoto jus už viešpataujančią klesą.

Ar žinote, kad —

Brangiausia gelžkelio stotis pasaulyje yra Grand Central Terminal New York, prie 42-ros gatvės. Kiek jos pastatymas lėšavo, kompanija niekad nebuvo paskelbus, bet sulyg patikėtinų šaltinių ji atsiėjo arti \$180,000,000.

Sekanti sulyg brangumo yra milžiniška "Pennsylvania" stotis, taip pat New York. Savo stiliaus dailumai ji viršija da ir Grand Central stotį.

Kaip Grand Central, taip ir Pennsylvania stotis reiskia daug daugiau, negu vien tik vietą traukiniams sustoti.

Del Pennsylvania stoties reikėjo nugriauti daug triubų, išgręžti apačia East River ir Hudsono upių 6 tunelius, pastatyti "Pragaro Vartų" tiltą ir tt. Visa tai lėšavo suviršum \$150,000,000. Pati stotis trioba atsiėjo apie \$10,000,000. Abi stotys dar naujos.

Bostono South Station pastatymas lėšavo \$14,000,000.

Klausimas: Rusijoje yra taip vadinamos realės mokyklos ir gimnazijos, o Amerikoje kolegijos ir high schools. Koks tarp jų skirtumas ir katros yra augstesnės? Skaitytojas.

Atsakymas: Rusijos realė mokykla yra daugiau panaši į Amerikos high school; gimnazija gi artimesnė Amerikos kolegijai, nors jų sistema visai kitokia. Gimnazija yra augstesnė už realė mokyklą, taip kaip Amerikos kolegija yra augstesnė už high school.

Klausimas: Pasakykit, kas buvo pirmutinis Kynų prezidentas ir kas yra dabar? J. K.

Atsakymas: Pirmutinis Kynų prezidentas buvo Juan Si Kai, kuris buvo įšventintas 10 spalį 1913 metų. Bet birželio mėnesyje 1916 metų jis mirė ir jo vietą užėmė buvęs vice-prezidentas Li-Juan-Hung ir jis yra dabartinis Kynų respublikos prezidentas.

Klausimas: Kiek kariaujančios valstybės turėjo kadūmenės kare praside-lant? Zingeidus.

Atsakymas: Vokietijos karinė pajėga buvo 5,200,000 kareivių, Prancūzijos — 1,000,000, Rusijos — 5,500,000, Austro-Vengrijos — 2,000,000, Italijos — 1,200,000, Anglijos — 730,000, Turkijos — 400,000. Šios buvo pirmutinės valstybės kare praside-lant, nes-kaitant Serbijos ir Japonijos, kurios labai didelės rolės šioj karėj nelošia.

Skaitytojų Pastabos

Tautininkai giriasi, kad į Centralį Komitetą plaukia aukų. Bet už tai neplaukia aukų į jų Gelbėjimo fondą.

"Vienybė Lietuvninkų" nori, kad Lietuvos Šelpimo Fondas paskelbtų, kiek Bala surinko aukų ir kiek atsiėjo jo užlaikymas. Butotos renkamos aukos ir jo pragyvenimo išlaidos buvo skelbiamos kas mėnesį. "Vienybė Lietuvninkų" niekas specialių atskaitų nekelbs. Pagalios ji nėra pakuokavus nei kiauoro cento, ai kokį da atskaitų jai reikia?

Kun. Kemėšis rašo "Darbininke," kad Kristus atnešė pasaulin demokratizmą, o kun. T. Žilinskas sako, kad Kristaus mokslo dvasia demokratizmui priešinga. "Kristus nepaliko žmonėms teisės kontroliuoti dvasinę valdžią, tik paliepė vyriausybės klausyti," rašo jis savo knygutėj "Katalikų bažnyčia ir Demokratizmas." Tai katro gi tiesa: kun. Žilinsko, ar Kemėšio? Ex-Klierikas.

Myliu gėles žiedą.

Myliu gėles žiedą, Jos gavivus kvapus, — Myliu jos parėdą — Žaliuosius lapus. Kai vargelis spaudžia, Sunkybės kankina, Ji mane priglaudžia, Lyg vaiką ramina. Kad einu kovoti Prieš gausius priešus, Ji duoda drąsumo, Ji duoda jėgų... Myliu gėles žiedą, Jos gavivus kvapus, — Mylėdam užmirštu Sieloje skausmus. L. Studentas.

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

CHICAGO, ILL.

"Legaliski žmogžudžiai"

chicagoiečių scenoje.
Balandžio 21 d. Chicago L. B. ir S. Dr. Jos Dramatis-ko muzikalo skyriaus ru-
pesių tapo atvaizdintas ve-
kalas "Legaliski žmogžu-
džiai".

Veikalas atvaizdina kovą už laisvę, kaip kovotojai lie-
kasi suimtais ir legaliskų žmogžudžių nuteistais su-
šaudyti. Veikalas publi-
kų daro gilius įspūdžius, ypačiai kuomet ant mirties piečiaus pastatomi nu-
teistieji sušaudymui, kuomet kareiviai pakelia savo šautuvus, kad paleidus mir-
ti nesąčius suvius, publi-
kos visa atyda įsitempia, o kada kareiviai umai meta šautuvus, tuomet iš publikos išsiveržia garsumas dėl jo-
jimas.

Musiškiai artistai veikalą at-
laido labai gerai ir dideli įspūdį publikai padarė.

Ypačiai musų publika pasipiktino kunigu, kurio ro-
lę lošė P. Kikila. Artistas savo užduotį atliko taip puik-
iai, kad kada kareiviai at-
sisakė i nuteistuosius šauti, iš publikos pasigirdo šauks-
mas, kad kunigas gal atlikt legaliskų žmogžudžių dar-
bą.

Po teatrui buvo šokiai.
Žmonių buvo nedaugiau-
siai ir materialiu žvilgsniu vakaras kasdien ar duos ren-
gėjams naudos.

J. B. Aglinskas.

HYDE PARK, MASS.

Klerikalių prakalbos.

Balandžio 15 d. čionai bu-
vo Sv. Juozapo sąjungos 33 kuopos surengtos prakal-
bos. Kalbėjo iš So. Bostono klerikalas Fr. Gudas ir kun. Kemešis. Jie pasako-
jo, kad neorganizuoti žmo-
nės negali pakelti kultūros ir civilizacijos, kaip pavyz-
dį tam jėdū nurodo Afrikos juodvėdžius, kad jie kokie
buvo prieš Kristų, tokiais pasilieką ir dabar. Aš pri-
dursiu, kad organizuoti klerikalai, jei ne svietiškas moks-
las, irgi nebūtų nei kiek pakilę, nes ir šiandien jie da-
laikosi giliausios senovės tamsiausių žmonių stambvėdžių prietarų ir or-
kejinio. Klerikalai tik ir or-
ganizuoja žmones tuo tikslu, kad palaikytų tamsybę ir klaidžius kultūros progre-
sui.

Tiedu kunigiskos kultū-
ros nešėjai pasmerkė socia-
listus ir socializmą, buk tas
iš žmonių plėšia, kas jiems
yra brangiausias, t. y. tikėjim-
ą. Na, jeigu žmogui tam-
sumas, nežinė ir prietarai
yra brangiausias, tai aš pa-
tarčiau pp. Gudui ir Keme-
šiuvi laikyties sau tas
brangenybės, o žmonėms
leisti kas mesti šalin ir siek-
ti šios gerovės, kokią turi
svietuliai.

Kad klerikalai bijosi žmo-
nių apšvietos, tatau aiškiau-
siai parodo jų kovą prieš žmonių skaitymą svietiško mokslo raštų. Jie ir čionai
savo tose prakalbose liepė žmonėms skaityti tik tuos katalikiškus laikraščius, ku-
riuos kunigai rašo. Ko ku-
nigai mus mokina ir ko ne-
krikščioniški kunigai per du-
tukstančių metų žmonių iš-
mokino, tai taip aišku vi-
siems, kad reikia buti viso-
kios gėdos nustojusiu, idant pasakot, jog krikščionybė
skelbia meilę ir dorą. Ponai
klerikalai, pasakykit, ar ne
jūsų spauda remia žmonių
skerdynes? Ar ne kunigai
skelbia net bažnyčiose
mums, kad reikalinga eiti į
karę, kad joje žūtų ir kitus
neprasikaltusius

žmones žudyti? Vaidmai-
niai!

Girdi, daugiau susipratę
socialistai prakeikė (?)
socializmą ir grįžta atgal
prie katalikų. (Turbūt jie
atnena V. Ditkaus deklara-
ciją). Už tokią nesąmonę
galima būtų atleisti Rama-
naukučiui bei Mešliukui,
bet "Darbininko" redaktori-
ams reikėtų truputį dau-
giau išmanyti. Jei grįžta
prie katalikų, tai tik socia-
listų išmatos, o ne susipra-
tę socialistai.

Tolesniai tie ponai agita-
vo pirkti šėrus tos biznierių
asociacijos, kuri pasiryžus
atpirti Lietuvoje žemę.
Girdi, dabar rusų pinigai la-
biai pigūs, tai galima esą
padaryt geras biznis. Kun.
Kemešis sako, kad to banko
bankieriais ir komitetu esą
kun. Jonas Žilinskas, kun.
Tamas Žilinskas ir koks ten
kriaučiū šapos savininkas
Bučas. Pasigyrė, kad vien
tik kunigas Žilinskas pirkęs
to banko šėrų už 15,000 do-
lerių, kad jau surinkta ka-
pitalo \$100,000. Bet žmonės
teciaus to banko šėrų ne-
piko, žinodami, kad revo-
lucionieriai nuo didžiaž-
nių dvarininkų, vienuolynų
ir kunigų atims žemės plotus
ir išdalys ją tiems, kam
ji priiguli, tai yra žmonėms,
o musų biznierių su savo
žemės bankais gali sau ke-
liauti žemės pirktiesi nors ir
ant Marso. Darbininkė.

CAMBRIDGE, MASS.

LSS. 71 kuopos vakarėlis.

Balandžio 14 d. įvyko
LSS. 71 kuopos surengtas
vakarėlis-koncertas. Sulos-
ta vieno akto drama "Drau-
gas". Vaidinimas pavyko
gerokai. Be to dainavo vy-
rų choras ir balaikomis
skambino kvartetas. Smui-
kai griežė tulas anglas-mu-
zikantas. Taipgi pasakyta
"Juro Ridaiko" monologas.
Publika neužsiganedino
delei programo trumpumo.
Girdėjau, kad kuopa žada
kitąsyk duoti daugiau ir at-
sistiebi publikai už šio vaka-
ro trukumus.

Del Laisvės choro.
Apie 5 metus gyvavęs čio-
nai "Laisvės" choras skai-
tosi jau mirusiu. Labai gai-
lia. "Laisvės" choras savo
graziomis dainomis ir geru
sudaivavimu nesykį žavėjo
netik Cambridgeaus žmo-
nes, bet buvo kviečiamas
dainuoti ir į kitas musų ko-
lonijas, dainuodavo netik
lietuvių parengimuose, bet
ir svietimtaučiu. Choro pa-
rimo tikra priežastis sunku
sužinoti, nes kaslink to
yra daug nuomonių. Bet
kaip ten nebūtų, visgi ne-
reikia leisti chorui mirti.
Reikia pasilsėjus vėl su-
kaupt energiją ir "Laisvės"
chorą pabudint prie veiki-
mo.

Beje, vieton "Laisvės"
choro susitvėrė čionai vyrų
choras. Gerai. Bet kodel
negali gyvuoti kartu ir mi-
šrus choras? Vieni vyrų
choras neužvaduos "Lais-
vės" choro, geistina, kad bu-
vusieji "Laisvės" choro na-
riai pamastytų ir pastatytų
"Laisvės" chorą ant kojų.

Kazirinkai.

Tulas laikas tarp lietuvių
čionai kaziravimas buvo lig
iš mados išėjęs. Bet pasta-
ruojų laiku kazirinkai vėl
pradėjo smagiai krumpliais
stalus daužyti.

Reikia pasakyti, kad tuo
nelemtu sportu pradėjo už-
siimti tuli "draugiciai".
Gemblerystė — tai vagystės
amatas. Sarmata "susipra-
teliams" juo užsiimti.

Uranas.

NASHUA, N. H.

L. S. S. 192 kuopos balius.

Balandžio 21 d. čionai bu-
vo L. S. S. 192 kuopos pa-
rengtas pasilinksminimo va-
karas—šokiai su skrajojau-
čia krasa. Vakaras nusise-
kė. Kuopai davė 12 dol.
pelno.

Už skrajojaučios krasos
laiskelius laimėjo dovanas
sekančios ypatos: p-lė Re-
liauskiūtė — "Motery Bal-
sa" metams, Agurkis—ap-
daryta knyga "Sielos Bal-
sa".

L. S. S. kuopa kas kart
daugiau įtekms igauna tar-
pe vietos lietuvių. Į kuop-
os parengimus atsilanko
daug žmonių. Parengtų
pramogų pelną kuopa tuo-
jaus skiria kitiems parengi-
mams. Taip ir dabar žada
surengti visą cilę paskaitų
ir kvesti už prelegentus F.
J. Bagočiū ir Z. Pušitę.
Gegužės 6 d. Nashuėj kal-
bės "Keleivio" redaktoriū
d. Michelsonas.

Karolis Barauskis.

Tautininkų žvejiojimas.

Balandžio 12 ir 13 dienos
vakarais čionai buvo tauti-
ninkų misijos. Misijoni-
riumi buvo p. A. Martus,
kuris išpludo socialistus ir
katalikus. Tautininkai iš-
anksto prie to rengdamiesi,
nutarė neduot socialistams
balso. Pirmininkas atida-
rydamas susirinkimą pasa-
kė, kad kurie kelsite triukš-
mą, išseikite; vadinas, žino-
jo, kad žmonės turės pasipi-
ktinti misionieriaus prakal-
bą. Martaus prakalba ne pa-
piktint, o tik girdint ją pa-
sigailėti reiktų tų vargšų
musų tautininkų, kurie bia-
škosi kaip sausas rudens
metu nukritęs lapas. Laižė
jie klerikalams ir carams
rankas ir kojas, nuspiirti da-
ir šiandien Martaus apgina-
mą nuo socialistų, kaip ve-
kun. Olsauskas ir jam pana-
šus. Bet katalikus, kuriuos
tokie ponai pasizaboję jodo
ir neprotaujantia minia pa-
vėrė, musų tautininkai
niekina, vadinas bijurisi
patį savo darbo. Kaslink
socialistų, tai tie tautininkų
pludimio tiek bijo, kiek sa-
klas žvirblis. Socialistams
jie balso neduoda, nes bijo-
si, kad tie nepasakytų žmo-
nėms teisybės akivaizdoje
pačių tautininkų, kaip jie
žmones apgaudinėja savo
pasakojimais apie meilę
Lietuvos ir kovą už jos lais-
vę. Apsaugok pondzie Lie-
tuvą nuo tokios laisvės, ko-
kios reikalauja klerikalai ir
tautininkai, kurie net ir čia
susirinkime neduoda jiems
priešingos nuomonės žmo-
gių balso. Išnaudoja jie
žmones ne Lietuvos laisvės
reikiamas, bet savo bizniui,
nes Lietuvos likimas prigui-
lės nuo darbininkų revoliu-
cijos, kuriai taip priešingi
musų tautininkai ir klerika-
lai.

Balandžio 15 d. čionai kal-
bant d. Pruseikai vienas to-
kių didvyrių šoko smerkti
revoliuciją, apie ką kalbėto-
jas kalbėjo, bet nabagas tik
pats sau sarmatos pridarė.

J. R. Punis.

PITTSBURGH, PA.

Neilaimingi atsitikimai.

Balandžio 23 nakčia
Penn'a National Tube Co.
fabrikojui tulam darbininkui
lenkui iki raudonumo įkai-
tinta ryna užsirito ant kojų
ir nelaimingai skaudžiai
apdegino.

Kitas nelaimingas atsit-
kimas patiko tulą Soho
"sportą", kuris nusigėręs
parėjo nakčia namo ir su
cigaretu dantyse atsigulė į
lova. Nuo cigareto užside-
gė lova. Pajutęs karštį, vy-
riškis nubudo. Nenorėda-
mas sukelti triukšmo, pra-
dėjo pats gesinti ugnį savo
prigimta čirskyne, bet ne-
spėjo užgesinti ir degančios
lovos dūmai pasiekė kito vy-
ro kambarį, tam atbėgus su
pagalba, gaisras liko užtro-
škintas.

Vakarėlis.

Soho lietuviai balandžio
21 d. statė scenoje "Du Bro-
liu". Sulosta gana gerai.
Tarpakčiais dainavo Aido
choras. Dainavimas nela-
biai sekėsi. Vakaras nusise-
kė gana puikiai. Žmonių
atsilankė daug. Rengė-
jams liko apie 100 dolerių
pelno.

Prakalbos.

Balandžio 22 d. Soho Lie-
tuvių kooperatyvika drau-
gija turėjo prakalbas. Kal-
bėjo D. Lekavičia, K. Sim-
kunas, J. Virbickas ir P.
Volungevičia. Žmonių bu-
davo apšiai susirinkę, gauta
daugiau kooperacijai šeri-
ninkų ir išrinkta komisija
sužinojimui kur galima
gauti pigiau prekes pirkti.
Taipgi išrinkta komisija
konstitucijos projektui su-
taisyti.

Judėjimas.

Lietuvių Mokslo Draugi-
jų persikėlė į savo namą.
L. S. A. 40 kuopa turės
savo susirinkimą 6 gegužės
po pietų po nr. 21 Soho st.
Aliegheniečiai bėdavoja,
kad jų "Lietuvos Sunų"
klubią uždarė.

Sautaidiškiai džiaugiasi,
kad jų vakaras statant ope-
retę "Adomas ir Jieva" ge-
rai pavyko ir davė gražaus
pelno.

Balandžio 22 d. LSS. 3
rajonas turėjo savo konfe-
renciją, buvo ir prakalbos.
LSS. 6 kp. rengiasi ap-
viekščioti gegužinę šventę
6 d. gegužės.

Pittsburge 40 saliuinin-
kų siemet nustojo laisnių.
Darbai čionai eina gerai.
Truksta darbininkų.

Tautietis.

KENOSHA, WIS.

L. S. S. sekretoriaus prakalba.

Balandžio 15 d. čionai įvy-
ko L. S. S. 58 kuopos sureng-
tos prakalbos. Kalbėjo Lie-
tuvių soc. sąjungos keliau-
jantis organizatorius d. J.
V. Stilonas.

Susirinkimą atidarius vi-
supirma p-lė Svolkin pa-
skambino pianu "Marsaliet-
te". Paskui kalbėtojas pasa-
kė ilgą ir nuosakia prakal-
bą temoje "Kapitalizmo
įtekmė i darbininkus." Ant
galo gerai davė vėjo kleri-
kalams ir laisvamaniams
ex-socialistams. Po prakal-
bai d. Stilonas prisiminė ir
apie socialistų sąjungos
statomą namą ir paaiškino
namo reikalingumą socia-
listams. Kenosiečiai sąjun-
gos namui suaukė \$28.15.

Burelis jaunų vaikinių pa-
skambino mandolinais, P.
Slegeris sudainavo dvi daini
solo, pritariant S. Vaitiuliui
pianu.

Po to buvo užduodami
klausimai, i kuriuos sąjun-
gos sekretorius davė atsa-
kymus.

Tulas parapijos šulas ma-
nė savo klausimu sukriti-
kiasias socialistus, bet
vargšas labai apsisutino.
Manė, kad turis gerą argu-
mentą prieš socialistus, jei
pasakys, kad vokiečiai ku-
ne visi socialistai, bet ka-
riauja; kad Anglijoj irgi
parlamente yra "dvi dalis"
socialistų... Bet su tokiais
argumentais jis taip suklm-
po į balą, kad net gaila na-
cigaretu dantyse atsigulė į
bago.

J. Martin.

FITCHBURG, MASS.

Tautininkai demoralizuoja žmones.

Balandžio 18 d. pas mus
buvo tautininkų prakalbos.
Kalbėjo p. A. Martus. Jo
prakalbą cituoti nematau
reikalo, nes tai buvo žirniai
su kopustais. Kada pertrau-
koje rinko aukas paskelbė,
jog davusiųjų po 1 doleri
vardai bus paskelbti tautiš-
kame laikraštyje, iš publi-
kos pradėta prašyt balso,
bet Martus užreiskė, kad
jis žinąs, jog balso reiklau-
ja socialistai ir jis sako, ži-
nās, kad tie kurie balso pra-
šo, gali but areštuoti ir pa-
statyti po karės lauko teis-
mu, pasodinti kalėjiman ar-
ba grąžinami atgal. Iš tų
grąšinimų autorias 77 pus-
lapių knygos "Europos ka-
rė", kurią jis labai piršo
publikai, bet niekas nepir-
ko, dangelis smagiai juokė-
si, todėl tasai "tautos mylė-
tojas", antru atveju kalbė-
damas, da labiau pradėjo
grąšinti ir demoralizuoti
žmones. Girdi: socialistai,
"tie išgamos", protestuoja
prieš karę; girdi, Fitchbur-
go lietuviai priėmė protesto
rezoluciją, dabar jie privalo
atsaukti ją per "Boston
Post", kitaip busią blogai.
Lietuva negaus autonomi-
jos (tautininkai jai jos irgi
neduos; Lietuvai laisvę iš-
kovos revoliucionieriai. R.).
Publika reikalauja balso,
tautininkai neduoda. Visa
publika atsisoto, pakilo
triukšmas, žmonės demon-
stratyviškai apleidžia sve-
tainę, pasliko tik kelios da-
vatkos. Po valandai tuli su-
grįžo atgal svetainėn, kad
girdėjus, ką tasai kalbėto-
jas tolius pasakos. Jis pra-
dėda pasakot, kad tautini-
kai sutvėrė bendrovę, kuri
pasiryžus statyt Lietuvėje
fabrikas, kad jis organizuo-
jās tos bendrovės kuopas ir
parduodas šėrus ir tt.

Vėl kilo klausimai, kam
iš viso to nauda? Ar žmonių
sudėtis pinigais tautini-
kai siuntinės vėl Yčą ir Ka-
ružą pas popiežių pantaplio
būčiuotų. Tasai atsipra-
dant kalbėtojas atsako, kad
jis galis pabučiuoti popie-
žiui "ir i ten kur sėda." To-
kia pliaukšynė svetainės sa-
vininkui prisiejo pertraukti
ir salę uždaryti. Aš saky-
čiau, kad tokiems kalbėto-
jams prakalbų rengti visai
neapsimoka. Panašias nesą-
mones, kaip delto, jog
lietuvių protestuoja prieš
karę, Lietuva negaus au-
tonomijos, gali pasa-
koti tik tas, kuris ne-
žino to, kad Rusijoje caro
jau nėra ir Yčas su tautini-
kais iš to caro Lietuvai au-
tonomijos neišprašys. Tos
autonomijos negali Lietuvai
duoti nei prezidentai nei
popiežiai, nei kaizeriai, bet
iškovos Lietuvai laisvę kaip
tik tasai galingas pasaulio
darbininkų protestas prieš
karę — revoliuciją. Fabri-
kas Lietuvoje budavos ne
tautininkai, kad iš jų imti
savo visa tai, ką darbininkai
pagamina, bet pastatys jas
patys darbininkai, kad ga-
minus sau reikalingus pro-
duktus, o tautininkai, kurie
dabar renka aukas iš žmo-
nių Lietuvos autonomijai
pirkti ir fabrikom steigti,
daro tą patį, ką kunigai už
žmonių pinigų žadėdami
Dievo karalystę.

Tam tautininkų nešva-
riam biznieriui turi but ga-
las!

Vakarėlis.

Balandžio 15 d. L. S. S.
134 ir L. M. P. S. 34 kuopos
turėjo bendrai surengtą
juokų vakarėlį. Vakarėlis
puikiai pavyko.

Shirley streikierys.

Reikia pridurti, kad pas
mus pradėjo rengti viešus
vakarus atskiros ypatos.
Štai 14 balandžio vienas mu-
sų krautuvininkas su savo
gizeliais surengė šokius.
Toks biznio budas pas mus
yra nepaprastas.

LSS. kuopos narys.

SHIRLEY, MASS.

Šis bei tas iš musų gyvenime.

Sitam miestelyje lietuvių
gyvena tik 9 šeimynos, 10
pavienių vyrų ir 6 merginos,
visi tarp savęs sutinka, kaip
kad vienos šeimynos nariai.
Lenkų čia yra 15 šeimynų.
Lenkai su lietuviais turi du
krautuninku-bučerių, vienas
jų lietuvis, kitas lenkas, kal-
bās ir lietuviškai.

Išviso čia turime dvi fab-
rikas, viena petnešų (su-
spenders), o kita virvių
dirbtuvė. Beveik visi lenkai
ir lietuviai dirba virvinėj
(cardage) dirbtuvėje. Dir-
bame po 54 valandas savaitę,
uždarbiai menki: vyrai
gauna i savaitę nuo \$8.50 iki
20 dol., merginos nuo 8 iki
15 dol. i savaitę. Tik tie dau-
giau uždriba, kurie dirba
nuo štukų (piece work).

Kadangi pragyvenimas
pabrango taip, kad iš 8 ar 9
dolerių jokiū budu savaitės
pragyvent negalima, tai
mes, darbininkai, susitarę
pareikalavom daugiau mo-
kesties.

Balandžio 16 d. lietuviai ir
lenkai atėjo prie fabrikos
durų ir sustojo i eilę, kad
atsiimti užmokestį. Superi-
tendentas atėjęs pasakė, kad
mokesties daugiau neduos;
kas nori, teina ir dirba, o
kas nenori, tegu sau eina na-
ma. Lietuviai ir lenkai visi
nuėjo namo, tik vienas li-
tuvis Džim Norkus su savo
dukterimis pasilikio dirbt.
Tas žmogelis yra karštas
katalikas, tai ir katalikiškai
elgiaisi, nuolankiai pasiduod-
damas išnaudotojams ir
darydamas skriaudą sau ir
savo broliams darbinin-
kams. Kitiems darbinin-
kams prašant jo, kad to ne-
darytų, jis atsakė: "Aš esu
pirmas lietuvis šitam mies-
telyje, radau vienus fran-
cuzus, su jais dirbau ir da-
bar su jais dirbsiu." Kas žin
kaip ilgai jis taip didžiuios.
Kompanija jau siulo su-
streikavusiems darbinin-
kams algos pakėlimą. Dar-
bininkai gerai vienybės lai-
kosi ir savo kovą greit gali
laimėti, tai p. Norkus
džiaugsis lietuvių ir lenkų
darbininkų iškovotu pageri-
nimu, bet kaip tie darbinin-
kai žiurės i jį savo kovą lai-
mėję? Ne kitaip, kaip i sa-
vo skriaudiką.

Sustreikavusieji darbi-
ninkai, kad užtikrinus vieni
kitiems draugišką pagalbą
ir vienybę, padarė tarp sa-
vės tokį sąryšį, kad visi su-
sirašusieji (susirašė 48 ypa-
tos) sudėjo po 5 dol. kiek-
vienas, išrinko iš savo tar-
po 4 vyrus, kurių vardu pi-
sau visa tai, ką darbininkai
pagamina, bet pastatys jas
patys darbininkai, kad ga-
minus sau reikalingus pro-
duktus, o tautininkai, kurie
dabar renka aukas iš žmo-
nių Lietuvos autonomijai
pirkti ir fabrikom steigti,
daro tą patį, ką kunigai už
žmonių pinigų žadėdami
Dievo karalystę.

Tam tautininkų nešva-
riam biznieriui turi but ga-
las!

Jeigu čia būtų žmogus,
kuris galėtų mums pasakyt
lenkų ir lietuvių kalbą pra-
kalbą, galima būtų ir drau-
gija sutverti. Dabar darbi-
ninkai čia neorganizuoti,
bet jų vienybė visgi pavyz-
dinga.

Shirley streikierys.

WEST LYNN, MASS.

Bomba lietuvių susirinkime.
Lietuviai katalikai pas
mus turi sutvėrę parapiją.
Vadovauja kun. Krasnic-
kas. Kiek laiko atgal para-
pija, ar Krasnickas buvo
surengę misijas. Zingel-
dumo delei nuėjau ir aš. Su-
traukus jų tas visas prakal-
bas i kruvą nieko daugiaus
nesimato, kaip tik pinigų,
pinigų, pinigų, pinigų... Ant
galo parakė: "Rytoj vaka-
re, pamatysiu, kiek Lynne
yra gerų katalikų. O kuris
esate geras katalikas, tai
rytoj vakare atneškite i Lie-
tuvių svetainę po 20 dol."

Kovo 29, Kazimiero Drau-
gija buvo parengus prakal-
bas. Už kalbėtojų buvo pa-
kvietus Kun. Mickevičių iš
Lawrence, Mass. Iš jo kal-
bos supratau, kad jis pasi-
ryžęs griaut Romos-trustą.

Kiek man atrodė, tai dar
iš kalno buvo rengtasi prie
šių prakalbų. Davatkos nu-
tarė pavaikinti Mickevičių
klausiniais. Bet ir Kazi-
miero Draugystės viršinin-
kai nesnaudė. Kuomet ka-
tkalbai rinko klausinius, tai
šitie per telefoną šaukė po-
liciiją davatkomis suvaldyti.

Vakaro sulaukus prisirin-
ko tiek publikos, kad nei sė-
dynių neužteko, daugeliuj
prisiejo stovėti. Kalbėtojas
pat pradžių pradėjo apie
draugystės reikalus, apie
dabartinį darbininkų gyve-
nimą ir t.t. S. Zaleskui pa-
sakius monologą, kun. Mic-
kevičius pradėjo kalbėti
apie Romos trustą. O-gi at-
sikelia parapijos pirminin-
ko pati M. Černiauskienė ir
pradėda kritikuoti kalbėto-
ją, visai nei balso nepasi-
prašius. Pirmininkas pa-
kvietė prie tvarkos, bet M.
Černiauskienė ne klausė ir
dar keletas davatkų pradėjo
zuzėt. Tuomet įėjo "anio-
las sargas" ir iškėlęs medi-
nį kardą, paliepė sėstis ar
prasišalint. Černiauskienė
suriko: "Eime sesės." ir
kartu sutrynė dvokiančių
gazu dežutę. Svetainėj pa-
sidarė tokia smarvė, kad
kaip tik galima buvo dase-
dėt. Daugumas išėjo, pa-
kol suspėta atidaryt langus
ir smarvė išleisti lauk, ta-
da, kurie buvo išėję, sugri-
žo atgal, išskiriant keletą
davatkų. Kalbėtojas pu-
ikiai nupiešė velnią. Sako:
"Nu, ot daugumas sako ne-
ra velnio. Žiūrėkite, ar šioji
moterė ne velnias? Ir jei
ne aniolas sargas, tai aš bu-
čiau namo sugrįžęs jau
grabė. Štai kokie velniai.
Ar matėte?" Publika ne-
galėjo išsilaikyti iš juoko.

Balandžio 5 atsibuvo Ka-
zimiero Draugystės mitin-
gas. Ir tarp daugelio nuta-
rimų, nutarta M. Černiaus-
kienę patraukti i teismą už
tokį pasielgimą. Tas ir pa-
daryta.

Balandžio 21, atsibuvo
teismas ir Černiauskienę
teisėjas nubaudė ant \$20.00.
Kiek dabar tarpe Lynno lie-
tuvių kalbų ir juoko, tai ne-
galima nei aprašyt. Kai
kurie pranašauja, kad nuo
šio davatkai smugio ir pa-

Karė ir Amerikos socialistų pozicija

AM. SOCIALISTŲ PARTIJOS SUVAŽIAVIMAS.

Jau minėjome, kad Amerikos Socialistų Partijoje kuone sykiu su Europos kare prasidėjo kova tarpe susimetusių ir frakcijas socialistų. Dešiniųjų srovę galima būtų pavadinti konservatyvią frakciją, kairiųjų gi — revoliucionierių-internacionalistų frakciją. Tarpe tų frakcijų savitarpinė kova pasiekė tą laipnį, kad rodėsi, jog laukiamas S. P. suvažiavimas atnešė nieką daugiau, kaip tik partijos plysima.

Laukiamas suvažiavimas interesavo visus; vienai, kaip ve: konstruktivai troško ir rengėsi suvažiavimui, kad pralauktų tuos bereikalingus teoretinius ginčus ir padėtų galą dažniausiai visai nepamatuotiems intarimams ir užsipludinėjimams vieno socialistų ant kitų; kiti gi laukė ir rengėsi suvažiavimui, kad iš Partijos pralauktų "socialpatriotus".

Jau New Yorko socialistų konferencija parodė, kad partijoje abi srovės gana stiprios, kad konstruktivai nedaug tvirtesni už "revoliucionierius".

Partijos suvažiavimas atsidarė 7 d. balandžio, š. m. ir traukėsi kelias dienas. Šitas partijos suvažiavimas yra vienu indonaušiu suvažiavimų Socialistų Partijos istorijoje. Ji galima pavadinti diena atgimimo socialistiško judėjimo Amerikoje; apvalant ji nuo linkstantių link sindikalizmo bei anarchizmo metodų elementų, šis suvažiavimas socialistišką judėjimą pastatė ant tikrai social-demokratinio pamatų ir patiekė tikrą keldorį netik šios šalies, bet ir visų kitų šalių socialistams.

Kaip daugelio mūsų draugų buvo manoma, kraštutiniai dešiniuoju ir nemenką rolę partijoje lošiančiu yra d. Victor Bergeris. Kraštutiniai gi kairiųjų sostainė — New Yorko eastside.

Dviem dienom prieš S. P. suvažiavimą "Milwaukee Leader" V. L. Bergeris paskeibė Am. Socialistų pozicijos delei karės sekanti programą:

1) Reikalauti, idant gelžkeliai, ekspresinės bendrovės, telefonas ir tarpvalstijinis telefonas pereitų šalies nuosavybėn ir visa tai būtų vedama šalies valdžios.

2) Paimti šalies nuosavybėn ir po valdžios priežiūra turi būti vedamos anglių ir geležinės rudos kasyklos bei kerosino šaltiniai.

3) Valdžia privalo paimti į savo rankas ir vesti maisto dalykų sankrovą.

4) Pagamintas ir atsargoj gultinis maistas turi būti valdžios paimtas ir padalin-tas.

5) Valdžia privalo paimti šalies nuosavybėn ir kontroliuoti visas sumonopolizuotas pramonijos šakas.

6) Visiems darbininkams — moterims ir vyrams — turi būti užtikrinta galė uždarbiauti, kame principu turi būti pripažinta 8 valandų darbo diena ir užtikintas žmoniškam pragyvenimui už darbą atlyginimas.

8) Visur privatinės pajamos, viršijančios \$10,000 netams, turi būti apmokeš-ciuotos 100 procentu, kitais žodžiais tarant, visą privatini pelną viršijantį 10,000 dol. metams valdžia privalo konfiskuoti.

9) Paveldėjimas turtu privalo būti sutarky-

tas arba apmokeščiuotas, kad nieks negalėtų paveldėti didesnio turto už tą, kuris duoda 10,000 dolerių metinio pelno. Išėmimas gali būti tik senukams ir nepilnamečiams vaikams, kuriems valdžia privalo skirti metinį pelną, užtektiną jų užlaikymui.

10) Karės metu turi būti pilniausiai užtikrintos laisvės žodžio, susirinkimų, spaudos ir susišėimų teisės, kaip ir visos kitos teisės, kuriomis visuomenė audojosi ramybės laiku.

Kaip matome šito programos toli gražu neužtenka: karės metu socialistų pozicijai nustatyti. Ji čia paminėjome kaip charakteristiką d. Bergerio nuomonės, su kokia jis suvažiavimui važiavo.

Rezoliucija ir diskusijos.

Po ilgą ir karštų savitarpių debatų komisija de karės ir militarizmo rezoliucijos projektui pagamint padavė suvažiavimui tri projektus. Vienas tų projektų paduotas 11 komisijonarių vardu, pavadintas "didžiūmos projektu," po kuriuo pasirašė taipgi to komisijos nariai radikalieji sparno atstovai ir konservatyvi atstovai, kaip ve. Hillquit ir Bergeris. Antrą mažumos projektą trijų narių vardu, kurių prieša syje stovi Boudin iš New Yorko, o trečias (mažumo š vieno), paduotas John'ų Spargo iš Vermont.

"Radikalai" delegatai su važiavime buvo mažumoje, tačiau po didžiūmos jie savitukavimais ir triukšmingais lelnų plojimais sukeldavo ikrą andrą kiekvieno karu, kaip tik žodis revoliucijis ar tarptautinis socializmas buvo ištartu, tarsi pat ai tas žodis jiems reikš purtininko lazdelės mosteėjimą, išrišantį visas problemas. Vaduotasi daugiau šiais tokiais argumentais: "kad viso pasaulio aktyvūs ir šio suvažiavimo nutarimus" arba "viso pasaulio žmonės laukia ir šio suvažiavimo revoliucini inkvėpimo." Kiek tuose argumentuose yra illogikos, kiek gal būtų buvę ir svarbos suvažiavimo nutarimuc, jeigu tie kraštutiniai kairieji būtų sudarę suvažiavimo delegatų didžiumą.

Suvažiavimui suvažiav. apie 200 delegatų. Apleidus visus techniskus, taip sakant įžanginius suvažiavim darbus, reikia pasakyti kad renkant komisiją karės ir militarizmo rezoliucijos projektui apdirbti, kairieji visais savo jėgas dėjo, kad komisijon neįleis dešiniųjų. Ton komisijon turėj inėiti 15 narių. Radikalai nesigailėjo pašaipos ir prie kaistų "socialpatriotams." Jie užreiskia, kad socialisti partija yra politiška darbininkų klesos partija ir kaip tokia ji neatsižvelgiant į jo kias aplinkybes, kuriose karė kyla, privalo kariauti prieš karę, nežiurint ar j būtų užpuolimo ar apsigynimo kare. Jie nepripažint šalies apgynimo jokioj formoj, propaguoja tik revoliucijos principą ir tuo keli mano išrišti visus visuome nio gyvenimo klausimus.

Jie įneša, kad kiekvieno minuotų komisijon kandida tų pirm negu bus pastatytas rinkimui, padarytų aktyvaizdoje suvažiavimo savė deklaraciją, kad yra priešing gas karėi, nežiurint, ar j užpuolimo ar apsigynimo tikslu apskelbiama; kad pasmerkia visokią militarizmo

formą ir kad pripažinta tik vieną karę, t. y. darbininkų prieš kapitalizmą.

Konstruktivų frakcija, su važiavime pasirodė didžiūmoje. Jie blaivai žiuri į draugijinius santykius ir orientuojasi, kad revoliucij ne fraze negalima išrišti kalusimų, prieš kuriuos nuolat stoja realis politinio žmonių darbo judėjimas.

Kairiųjų įnešimas, nubalsavimui paleidus, gauna 66 už, 96 balsus prieš.

Komisijon, kaip minėjome, įėjo abiejų frakcijų atstovai. Komisijos posėdžiūose buvo nemažiau karštų diskusijų; ir čia taip pat ne vienas skaudus žodis krito, adresuojamas kitai frakcijai. Bet po išsikalbėjimui abi pusės padarė nusileidimų. Ištikinta, kad taip kritišku momentu negalima leisti nei partijai plyšti, nei didžiūmai įsigalėti, kaz, beabejoj, artimiausioj ateityj pragaistingai atsilieptų partijos vidujiniuose santykiuose.

Dalis komisijos kairiųjų narių sutiko su dešiniųjų didžiūmos nuomone, kada toji didžiūma užėmė vidurinį kelią, išskiriant John Spargo. Del karės ir militarizmo rezoliucijos projekto, po kuriuo pasirašė komisijos narių didžiūma, yra pilna politikinės išmin-dies ir privalumo supratimo išraiška.

V. Bergeris iškart manę paduoti atskyrą savo projektą, bet kaip pats užreiskė, kad aktyvaizdoje svarbomo momento, reikalaujančio iš socialistų solidari veikimo, ir aktyvaizdoje fakto, kad dalį jo idėjų komisija projektan priėmė, tai jis sutinka su projektu ir ant jo pasirašo.

PROJEKTAS REZOLIUCIJOS PRIEŠ KARĘ IR MILITARIZMĄ.

Jungtinių Amerikos Valstijų Socialistų Partija šiuo didžiojo kriziso momentu pabrėžia savo pripažinimą principų tarptautinio socializmo ir viso pasaulio darbininkškos klesos solidarumo, ir paskelbia savo griežtą atsi-priešinimą karėi, kurią katik paskelbė Jungtinės Amerikos Valstijos.

Po šitos deklaracijos seka platus aiškinimas karių ir as pagaminančių priežasčių. Iš tų aiškinimų padaryta išvedimas, kad karių priežastis glūdi kapitalistinėj konkurencijoj tarp atskirų šalių kapitalo reprezentantų.

Toliaus rezoliucijos projektas atsišaukia į visų šalių darbininkus, kad priešintų si karėi ir neremtų valdžijų politikos.

Projekte labai smulkmeniškai gildinama įvairios dartinės karės fazės ir jos pasekmės, prieinama prie upkainavimo Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios pozicijos ir užreiskia, kad ši šalis ima Europos karėj dalyvumo vien tik amerikoniško kapitalizmo interesų delei, kad Jungtinės Amerikos Valstijos dedasi tarėn visiškai ne žmoniškumo, nei europinės demokratybės reikalais, kuo Amerikos valdžia dangsto tikrą savo deėjimosi karėn tikslą. Tuo žvilgsniu sakoma:

"Kada padaryta pasikei-mimas ant Belgijos, Amerikos valdžia liepė savo šalies žmonėms laikyties neutra-lybės."

Mat toji padaryta Belgijai skriauda visai nelietė Amerikos kapitalistų inte-

resų. Amerikos valdžia tuomet net ir protesto notos nesiuntė Vokietijai, kad ji laužo žmoniškumo teises.

"Tečiaus, kuomet kariš-koji prekyba su sąjungininkų valstybėmis Amerikos kapitalistams likos suvar-žyta, mūsų valdžia šaukia šalies žmones spiesties prie jos ir ginti 'demokratiją' ir 'civilizaciją'."

Amerikos kapitalistai, arba fabrikantai, kurie tiesioginiai traukia didelį pelną iš karės, gamindami jai reikalingą karinę medagą, ir tie, kurie yra supirkę kari-nės medagos gaminto pra-monės šėrus, kaip užinte-rasuoti deda visas savo pa-stangas, kad karę kuolig-iausiai pratęsus, o geriausią priemonę savo tikslui at-siekti jie pripažino Ameri-kos prisidėjimą prie Euro-pos skerdynių. Tad ir rezoliucijos projekte sakoma:

"Karė nėra kova prieš centralių valstybių 'militarizmą.' Nei militarizmo negalima militarizmu panaikinti, nei demokratijos negalima įvykdyti militarės jėgos priemone, ypač svetimos šalies armijos speka..."

"Veidmainyste taipgi yra ir tas pasakojimas, kad ši karė bus vedama ne prieš vokiečių žmones, o tik prieš jų valdžią..." Patrankos žu-dymo Vokietijos žmonių mi-nias, o ne jų valdžią..."

"Pasmerkiamė Jungtinių Valstijų apskelbimą karės, kaip žmogžudystę, papildomą ant Amerikos žmonių ir kitų pasaulio tautų..."

"Pasaulio istorijoj nerandame karės, kuri būtų taip neįsteisinama kaip šioji prieš kurią stovime. Niekuomet tauta nebuvo už-ciama daryt nedoresnį užpuolimą kaip šis, kurin mu-verčia kapitalistų klesą, vi-ši nesisikaitydama su žmo-nių norais."

Antra dalis projekto nurodo, koks turi but socialistų veikimas karės metu. Reikalaujama iš organizuo-to proletariato neatlaidžios aktyvės ir viešos kovos prieš karę, rengiant demon-stracijas, siunčiant Washing-tonan peticijas ir visomis kitomis priemonėmis, kol-kios tik mums yra galimos. Taip pat reikalaujama darbininkų priešinimosi įvedimui priverstinis karėivystės ir kovos prieš kesinimą si įvesti cenzurą, suvaržyt laisvę žodžio, susirinkimų ir streiku.

Delei apsaugojimo darbininkų klesos nuo bado karės metu rezoliucijos projektas reikalauja, kad S. P. per savą atstovus kongrese ir valstijų legislatorose balsuotų prieš visokią skyrimą pinigų karės ir militarizmo reikalams; kad draustų siuntimą maisto dalykų į užsienį, reikalaujant iš valdžios uždraudimo maisto spekuliatoriams plėsti už maisto produktus ir tuo tikslu nustatytų maisto pre-kės kainas; kad reikalaujant, idant valdžia paimtų šalies nuosavybėn maisto produkciją ir žemę. Taipgi reikalaujama, kad S. P. partijos centraliam komite-tui leistų išsvystyt kuopla-ciausia agitaciją tarp mote-rų, ypatingai užinteresuotų agitacijoje prieš karę ir mi-litarizmą.

Reikia prie viso to pridurti, kad didžiūmos rezoliucijos projektas parašytas blaivai, be tuščių frazių, rimtai ir gražia populiare, aiškia kalba. Nėra jame bombastiškų šukavimų nei-gi pseudo-revoliucinių ko-munalų.

Pilnos žinios apie rusų revoliuciją Maskvoje

Pirmoji diena.

Revoliucijos dienos Maskvoj prasidėjo 13 kovo (naujo kalendoriaus).

Kovo 13 d. Maskvoje apskelbta generalis straiškas. Neišėjo nei vienas laikraštis. Tramvajai sustojo. Mieste eina dideli mitingai. Miesto duma laiko poėdžius su visuomenės veikėjais. Skelbimas apie išvaidymą dums iš pradžios būvo kariškos cenzūros uždraustas, bet paskui leistas.

Atėjusios žinios apie Petrogrado nuotikius sujungino visą Maskvą. Šitos žinios buvo spausdinamos ant hektografų, ant remingtonų ir greitai po miestą platinos.

Žmonių minios jau iš patyto ejo gatvėmis su raudonomis vėliavomis, giedodamos revoliucijos giesmes. Jų nestabdė nei policija, nei rai-ir žandarai. Policija beveik niekur ant gatvių nesirodė. Minios traukė daugiausia iš miesto dumsos rumo, tur buvo organizuotas iš visuomenės organizacijų įgaliotinių komitetų žmonių udėjimui reguliuoti. Komiteto sastatan įnejo apie 50 žmonių. Ejo klausimas apie sutaisymą visuomenės apsaugos komisijos. Tuo pačiu laiku dumsos rume kyriūn turėjo posėdžius ir Darbininkų Atstovų Tarybą, taip-pat svarsčiusi visuomenės apsaugos klausimą.

Darbininkų Taryba išleido atsišaukimu: vieną kareivius, kitą ir darbininkus. Tie atsišaukimai buvo kaitomi ant Nedėldienio "leciaus, šaukiant žmonėms "ura" ir "bravo."

Iki vakaro padėjimas buvo labai neaiškus. Visi są-ė, kad likimą išriš kariūnenė, o Maskvos garnizono didžiūmos nuomonė buvo lar neaiškiai žinoma.

Tiesa, jau iš pat ryto miesto dumon pradėjo eiti tskiros kariūnenės dalis, izreikšdamos, kad jos priideda prie žmonių judėjimo. Bet jų buvo vis dar ne-laug.

Didelė žmonių minia sto-ėjo susirinkus prie miesto umos. Čionai ejo vis nedideli kareivių būriai, vis atskiro kariūnenės grupės. Minia bangavo kaip jura, aukdamą nežinomų atsitimų, ir kiekvieną sykį kareivius pamačius šaukė "ura."

Staiga smarkiai sujudo isas plecius ir bendras auksmas ura apkurtino vi-ą plečių.

Negnilovo Projedzo iš-ėjo ant Teatro Pleciaus ke-vo rotų kareivių su ka-abinais ant pečių.

Minia persikyrė. Karei-riai priejo prie dumsos rumo r atsidavė žmonių valiai.

Miesto duma gavo stiprią upsaugą.

Antroji diena.

Anksti 14 kovo rytą vėl prasidėjo žmonių judėjimas; didelės žmonių minios traukė iš visų miesto kraštų prie dumsos su raudonomis vėliavomis ir giedojo revoliucijos giesmes. Tveriaus gatvė ejo daug kariūnenės ir vaziavo artilerija. Ejo kariūnenė ir iš kitų miesto dalių. Ejo visi prie miesto dumsos ir ant Nedėldienio pleciaus ties dumsos rumais stojo eilėmis ir raiteliai, ir ir pėstininkai, ir artilerija. Kariūnenė ejo su raudonomis vėliavomis ir visur būvo žmonių sveikinama griausmingais delnu plojimai ir šauksmais "ura."

Ant Nedėldienio ir Teat-ro plečių susirinko keli de-setkai tukstančių žmonių.

Apie 1 valandą po pietų ant Raudonojo Pleciaus at-sistojo artilerija ir kita kariūnenė, turėjusi savo tikslu užgriebti arsenalą.

Apie 2 valandą arsenalas pasidavė. Arsenalo kieme buvo sutraukta daug kareivių, ištikimų dar senajai valdžiai. Dideli būriai sukilusių kareivių prieėjo ir pranešė jiems, kad jeigu jie geruoju nepasiduos, artilerija tuojaus pradės į arsenalo kiemą šaudyt.

Buvusieji kareiviai nutarė pasiduoti. Juos paėmė po sargybą ir nuvarė prie miesto dumsos.

Čionai tuo tarpu jau pradėjo rinktis tik-ką išrinktieji fabrikose ir dirbtuvėse darbininkų atstovai, tukstančiai savo rinkėjų lydimi.

Tukstančiai darbininkų ejo parodinėmis eilėmis, ranką rankon susiėmė.

Ir visur per visą dieną pilnos gatvės žmonių. Visų upas pakilęs, visi kvėpuoja revoliucijos dvasia.

Ant namų sienų išlipyti "Revoliucijos Biuletiniai."

Juos taipgi vežioja automobiliai ir meto tarp žmonių. Per dieną miesto dumon ejo įvairios kariūnenės delegacijos, išreikšdamos savo norą pereiti prie tų kareivių, kuriais valdo visuomenės organizacijų komite-tas. Kaikuriuos tų delegacijų atnešė dumon ir savo pulkų vėliavas, kaip ženkla, kad tie pulkai jau pasiduoda žmonių valdžiai.

Iki pusianakčio 14 kovo Maskvoj jau nebuvo nei vienos kariūnenės dalies, kuri nebutų pasidavusi žmonių komitetui.

Per visą tą dieną galima pastebėti tik du atsitikimu, kur priejo prie kruvino susirėmimo.

Vienas įvyko ant Akme-ninio tilto, kur susirėmė dvie kareivių grupės, viena jau perejusi revoliucionierių pusėn, o kita dar ištikima senajai valdžiai. Šitam susirėmimo du kareiviai buvo užmušti, o 4 sužeisti.

Kitas susirėmimas įvyko ant Jauzės tilto, kur žmonių minion įsiveržė raita policija. Iš žmonių pusės čia krito vienas darbininkas, o iš policijos pusės — pristavo pagalbininkas ir vienas miestsargis (gorodovas).

Apie 5 valandą po pietų virš miesto pasirodė orlaivis. Lakunas laikėsi 300-400 metrų augstumo, tai nusileisdamas, tai vėl pakildamas augstyn.

Propelero parpamas pa-traukė žmonių atidą. Iš minios pasigirdo balsai:

—Žiūrėkite: orlaivis su raudona vėliava!

Ir išties, prie vieno laktituvo sparnų plesdėno raudonas vėliukas.

Tai buvo kariškas lakunas, pakilęs oran virš sukil-usios Maskvos, rodė savo solidarumą žmonėms.

"Ura, ura, ura!" — nešė si iš apačios tukstančiai balsų.

Apibriežęs ties miesto viduriu keliatą ratų, aeroplano pasislėpė.

Per antrąją revoliucijos dieną žmonės, tankiai kariūnenė padedant, nugink-lavo daugybę miestsargių, kaip pėsių, taip ir raitų.

Laikinam komitetui įsakius, vėlai vakare buvo areštuotas Maskvos karės apskričio kariūnenės vadas gen. I. J. Mrozovskis ir mie-sto viršininkas gen. Sebeko.

Iš viso areštuota apie 1,000 policijos ir žandarmerijos narių. Tą pačią dieną paliosuota visi politikos be-

laisviai; jų vieton uždaryta kalėjimuosna policija.

Tą pačią dieną taipgi or-ganizuota milicija, kuri stropiai dabojo tvarką.

Suorganizuota Darbinin-kų Taryba.

Vakare miesto dumoje posėdį turėjo pildomas visuomenės organizacijų ko-mitetas.

Visuomenės komitetas, susidentis iš 150 demokratiš-kų visuomenės organizaci-jų įgaliotinių ir Darbinin-kų Tarybos, paskyrė Mask-vos kariūnenės vadu pulki-ninką Gruzinovą.

Trečioji Diena.

15 kovo Maskvos padėjimo centru buvo vis Nedėldienio Plecius ir miesto duma.

Pildomasis komitetas lai-kė posėdį be pertraukos nuo pat ryto.

Prieš miesto dumą nuola-tos juda Maskvos garnizo-no pulkai ir griežia karinė muzika. Tas neapsakomai kelių minių upą ir praeinant kariūnenė žmonės kiekvie-ną sykį sveikina ją pašėlu-siais šaukdami "ura!"

Kareiviai pereina pro du-mą ir vėl grįžta į kazermes. Po miestą vaikščioja tik tie, kuriems pavesta daboti tvarką.

Areštuota Maskvos guber-natorius gen. N. A. Tatišče-vas, apsaugos skyriaus viršininkas pulk. Martynovas, pagarsėjęs savo laiku pris-tavas Stroevas ir kiti poli-cijos viršininkai.

Areštuota taipgi visi žan-darų viršininkai ant vagza-lo.

Areštuota policemeisteris Zolotarevas ir miesto virši-ninkas (gradonačalniko) Se-beko padėjėjai Nazanskis ir Timofejevai. Visi jie kar-tu su Sebeko uždaryti Kremliuje.

Zinomas savo laiku "och-rannikis" S. V. Zubatovas nusišovė.

Monarchistų sąjungos pirmininkas Kelciev taipgi buvo suimtas.

Didžios kunigaikštienės Elizavetos Feodorovnos ko-mitete buvo padaryta krata. Juodašimčių sąjungos vad-das Orlovas bandė surengti pogromą, bet jo pastangos paversta niekais. Negalė-damai surengti skerdynės, Orlovo šalininkai ("tikrieji rusai") suėmė Aleksandrovs-ko gelžinkelio valdybą. Bet gavus nuo Rodziankos tele-gramą, suimtieji tuojaus buvo paliosuoti, o jų vieton areštavo patį Orlovą.

Idomus atsitikimas buvo ant Chitrovo rinkos. Per-sirengę civilėm drapanom policistai sumanė susivieny-ti su Chitrovos gyventojais, prižadėdami jiems daug de-gtinės. Chitrovcai išreikšė senosios valdžios šalinin-kams pritarimą ir nuvyko su jais į "slaptąją vietą," kur policijos puvo paslėpta daug konfiskuotos dabarti-nės degtinės. Sužinoję poli-cijos padėjimą, chitrovcai policistus surišo ir nugabe-nė miesto dumon atidavė sargybą, pranešdami kartų kur randasi policijos slaptas degtinės sandėlis.

Atidavę policistus sargy-bai, chitrovcai užreiskė:

—Tai mūsų dovana nau-jai valdžiai. Tikėkite, kad šiomis didžios revoliucijos dienomis prieš tvarką mes nepasirūšinsim. Net ir mes, chitrovcai, suprantam da-bartinio momento svarbu-mą.

Chitrovcus pakvietė įeiti dumon, bet jie atsisakė. Jie pasakė eisią saugot savo "kampų," kad tenai betvar-kės kas nepadarytų.

(Iš rusų laikraščių)

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS.
PRENUMERATOS KAINA
Amerikoj:
Metams \$1.75
Pusei metų 1.00
Kanadoj ir Užsėdėjose:
Metams \$2.25
Pusei metų 1.25
Su visokiais reikalais atsikreipti į Redakciją, rašyti šitokį adresą:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Visokios žinios.**KAREI ŽMONES NEPRITARIA.**

Kad Amerikos žmonės kare nepritaria, tai aiškiausia matyti iš to, kad kariūmenėn labai mažai rašosi. Karės departamentas pasakė, kad per 20 dienų prirašė vos tik 25,842 naujokai, o reikia da 158,056 vyrų, kad sudarius pilną karišką pajėgą. Tie "patriotai", kurie daugiausia šaukia apie karę ir vėliavą, visai nesirašo.

Amerikos sufragių draugija praneša, kad Suvienijotose Valstijose yra jau 8,238,405 moteris kurios gali balsuoti prezidento rinkimuose.

KATALIKŲ DVASISKIJA UŽ KARĘ.

Nežiūrint kad karė reiškia didžiausią žmonių skurdą, vargą ir mirtį; nežiūrint kad maistas pabrangėjo jau dvigubai ir žmonės grėsia badas; pagaliau nežiūrint ir Dievo prisakymo "nežudyti" visa Amerikos katalikų dvasiskija, visi kardinolai ir vyskupai karščiau remia valdžią ir agituoja ją už karę. Niekas neparo dē tiek pritarimo viešpatui kaip katalikų bažnyčia.

VOKIEČIAI NAIKINA LIETUVOJ UTELES.

Vokiečių valdžios leidžia moji Lietuvoj "Dabartis" rašo:

Kol šį kraštą dar valdė rusai, žmonių sveikata mažai kam turėjo. Tada ne nežinojo, ar yra kokių priemonių apsaugoti nuo lrimamųjų ligų. Vyriausybė tai visai nesikišo. Taigi nie kam nerūpėjo padėti nuo nemų apsaulyti nuo utelių. Turbut, tada ne nežinojo jog per utelės užsikrečia dė mėtąja šiltine, ta didelia limpančia ir pavojinga liga šiaip, be abejo, būtų ben kiek rupinęsi utelių naikini mu.

Bet užėjus vokiečiams i suėmus šalies tvarką savo rankosna, virto kitaip. Visame krašte atsirado išutinėjamųjų istaigų. Pirmą jų buvo tiktai kur-nekur, g paskui atsirado ir daugiau. Kame žmonės nenorėjo eit išsistutinti, juos paskatinė valdžia. Kurie vengia apsi valyti nuo ido, tiems mieste pradžioje bijojo eiti, nesa manė, jog jiems reikės daug iškentėti. Bet kartą apsi lanke, daugiau nebengė eit i apsi valyti. Vyriausybė rupinosi apvalyti nuo ido ir gyventojų buklės. Gyventojams išėjus išutinėjamon istaigon i jų namus ateina valdininkai, nesini tam tikrais vaistais, ir apvalo nuo ido jų kambarius, baldus, patalynę ir tt. Ir paskui valdininkai kartais dar nu eina pažiūrėti žmonių namų, ar jie namie užlaiko švarumą. Tokiu būdu dė mėtoji šiltinė liko visai iš naikinata.

Kitos išutinėjamosios istaigos esti labai didžios.

Viena didžiausių yra Balso gėje. Ten šitum tikslui pavedė seną ir nebevertojamą rusišką pirtį. Jos pertaisymas atsiėjo 26 tūkstančius markių. Viena diena gali ten apsi valyti — save ir drabužius kokie 3,000 žmonių. Paprastai kasdien čia ateina apsi valyti koki tūkstantis žmonių. Panašiai veikia ir visos išutinėjamosios istaigos vyriausiojo ry tų vado srityje. Apsivalymas visose tose istaigose yra suteikiamas dykai.

Dabar beveik visur žmonės yra įsitikinę, jog šitos istaigos yra tikrai naudingos. Užkrečiamomis ligomis dabar daug mažiau te serga, negu kitados. Žmonės pradeda apsi prasti nuo senosios, buvusios rusų galdynėje netvarkos ir pradeda pamėgti švaresnį ir sveikesnį būvimą. Ir išutinėjamųjų istaigų priešininkai vis eina mažyn; nesa bemaž visi musų šalies gyventojai jau suprato, kokis tai geras daigtas visiškai išnaikinus žmogaus kankintojas utelės; gi be tam-tikrų istaigų nuo tos slogos visiškai apsi valyti beveik negalima.

MONTELLO, MASS.

"Panelių" draugystė nesutikimai.

Mūsų "Panelių" draugystė, kurioj priklauso vienos katalikės ir kun. gaudinė, eina didelės pestynės. Nors ir visos katalikės, vienok neiškenčia viena kitos neapliežuvavus. Nė vienai draugystė prasalino vieną narę už girtuoklystę, o kita paliko ant pasitaissy. Sakoma, buk visai be reikalo tapo prasalinta. Kunigo gaudinė ir tulo x-socialisto pati valdo dabar visą draugystę. Girdė i, kad jos rengiasi iš draugystės prasalinti ir vieną karštą davatką. Davatkos labar taip ir kalba, buk kunigo gaudinė pavirto i be lieve-socialistę.

Katalikė.**ATSISVEIKINIMAS.**

Paliekant Ameriką siunčiu vandan savo i "Ziburelio" Draugijos savo paskutines padėkavones visiems, kurie rėmė mano darbą Amerikoje, ir tuom pa lėjo "Ziburelio" Draugijai šioje sunkioje gadyneje gelbėti nuo karės bado ir var gės besimokinančią Lietu vos jaunomėnę.

Su dideliu pasitenkinimu ir pagalba ištariu pirmiausia ačiū Lietuvos Sėlpmo Fondui, už didelę pašalpą "Zibureliui" ir už tą pritarimą ir rėmimą mano dar bo, del kurių aš turėjau progą parinkti "Zibureliui" auką beveik visose Lietu vių kolonijose Amerikoje per L. S. F. prakalbas.

Taip pat nuosirdžiai ačiū visiems "Ziburelio" na riams, aukautojams ir visai Amerikos Lietuvių pirmėi vškai visuomenei, kuri sa vo aukomis ir pasidarbavi mu parodė, kad jai rupi kiekvienas teisingas žmo nių sėlpmo ir pažangos darbas. Bunant man Ame rikoje su pagalba jos ir jos organizacijų "Zibureliui" surinkta iš viso \$3,795.94.

Sirindgai atsisveikinda ma su pažangiais Amerikos Lietuviais ir linkėdama jiems kuogeriausios klotes ir pasisekimo jų darbui, norėčiau išreikšti viltį, kad jie, susipažinę arčiau per šį laiką su Lietuvos "Zibureliu", nepamirs jį parenti ir ateityje.

Al. Bulotienė.

"Ziburelio" Draugijos Moksleiviams Sėlpti Pirmi ninkė ir Igaliotinė.

20 diena balandžio, 1917.

Chicago, Ill.

"ZIBURELIO" PRANEŠIMAS.

Siuomi pranešu, kad išva žiuodama Europon perduo du savo atstovybės įgalioji mus "Ziburelio" Atstovybės Komisijai Amerikoje susi dedančiai iš šių žmonių:

J. Neviackas,
15 Millbury street,
Worcester, Mass.
J. S. Pruselaitis,
775 Bank street,
Waterbury, Conn.
K. Sidlauskas,
226 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Todel nuo šio laiko su vi sais "Ziburelio" reikalais mēldžiū kreiptis i "Ziburelio" Atstovybės Komisiją Amerikoje, augščiau nuro dytais adresais.

Nuo buvusio "Ziburelio" Atstovo Amerikoje, A. Rim kos, atskaitą priėmiau.

Al. Bulotienė,
Draugijos Moksleiviams Sėlpti Pirmi ninkė ir Igaliotinė.

20 d. balandžio, 1917.

Chicago, Ill.

ATSKAITA

Nuo kovo 1 iki balandžio 1, 1917.
Kovo 1, 1917, balansas \$12,470.42
Per L. S. F. vietinį skyrįj Balti more, Md. nuo pp. Bulotos, Zematės ir Bulotienės prakalbų \$17.01 ir ki tojų įvairių rengimų \$17.27 \$34.28
N. Balševis iš St. Charles, Ill. nuo krikštynų pas L. Rajuncij 4.61
Per F. Piksįrj nuo Augustos Priglaudos Lietuvių Amerikoje 4 kuopos draugisko vakarelio Pitts burgh, Pa. 39.15
Per "Keleivį" nuo varduvių K. Rinko Montello, Mass. 5.00
Per "Keleivį" nuo krikštynų pas Julijoną Valantiną, Montello, Mass. 7.00
Per A. Prakevičią iš Mt. Carmel, Pa. ike pinigai nuo liet. dienos 3.35
Per P. Dapkę nuo Seimyniško va karėlio pas B. Putimus, Detroit, Mich. 10.50
Per Liudviką Gudžinskienę nuo te atro ir publika suaukavo (nepažy mēta, kas rengė), Schenectady, N. Y. 27.50
Per Lietuvių Dienos Komitetą, Roseland, Ill., apie linkes nuo pa rengto vakaro pėnas 62.35
Per "Naujienas" kučia pas Gage ville, Chicago, Ill. \$4.20, vestuvės Kruseliausko su Piragute, Chicago, Ill. \$6.80, surinko Liet. Raudonos Režės Klubas, Chicago, Ill. \$11.45, surinko Liet. Draug. Klubas (iš bur?) \$6.45, Turnelio vestuvės \$19.25, per L. S. F. skyrįj Dailidons D. Paliatįj Collins ville, Ill. \$15.59, surinko Liet. Seanos Mylėtojų Ratelj Chicago, Ill. \$17.03.
Viso 82.52
Nuo A. Bulotos prakalbų iš Rum ford, Me. 65.75
Per "Lėvynę" nuo 146 S. L. A. ir 218 S. L. A. kuopų iš Minden W. Va. 70.55
Per "Naujienas" surinko D. S. F. Gedeimino Dr. 6 Chicago, Ill. \$23.00
Viso per kovo mėn. įplaukė \$475.56
Viso su balansu \$14,745.98

ISLAIDOS.
T. L. Dundulius, L. S. F. finansų sekretoriui, už techniską darbą už Vassio mėnesį, 1917, \$10.00 ir už stampos, kopėra ir smulkios raštinės islaidos \$6.88 \$16.88
pp. Bulotai ir Zematėi už kelionės islaidos už du mėnesius Sausio ir Vasario, 1917 426.88
A. Zymontui už Bulotų ir Zematės paveikslus 8.00
Pasiutai i Petrogradą "Zibureliui" 3500 rublių, kursas \$29.25 = 1,023.90
Viso islaidų per Kovo mėnesį \$1,475.66
Balandžio 1, 1917 lieka pas L. S. F. Ižidininką K. Sidlauską \$13,270.32
Viso įplaukė i L. S. F. iki Balandžio 1, 1917 \$35,434.81
L. S. F. Finansų Sekr.
T. L. Dundulius.
Chicago, Ill.

Pajieskojimai

"KEL" SKAITYTOJŲ ŽINIAI.
Visokius pabėgimus, nusikraudimus, pasigarsinimus i kokių vietų paieša, pirkimus, pardavimus arba tam panašius pasigarsinimus, delei tulų priežasčių nora ir skaitytuvus dykai garsint ne galime. Už tokius pasakelbius skai tome po 2c. už žodį kiekvieną sy ki. Todel siudami tokius pasakel bius rašyti knotrumpiaušiai ir visados siokite kartu mokesį jei gu norite kad greitai tilptų.
"Keleivio" Admin.

Pajieskau Vingo Garonskio, Kauno gub., šiaulių pav., Triškių par., Sar kų kaimo, prieš 7 metus gyveno Ang lijoj, vėliau atvyko Amerikon, jo pa ties ar kas apie jį žino mēldžiū atsi lēpti.

Juozas Goronskis
BOX 17, Cliffside, N. Y.

Pajieskau pusbroliu Mateusio ir Antano Dedaliu, Siesių par., Ma teusio Grieco, Pagirij parapijos. Jų pačių atsiųskti ar kas apie juos ži no, mēldžiū pranešti.

Daminikas Grigas
10032 So. Indiana ave., Chicago, Ill.

Pajieskau Antano Bikiulius, Kau no gub., Zarasų pav., Salokų val siaus, Plovėjų kaimo, gyveno Balti morej, paskiau Red Bank, N. J. Jo pa ties ar žinančiųjų mēldžiū atsi lēpti, nes turi svarbų reikalą iš Lietuvis.

J. Bikiulius
213 Graham ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau pussekses Anelės bar doniukės ir draugės Palionės Kau skiusiutės, abi Vilniaus gub., Trakų pav., Dvareliskų sodžiaus. Jos pa čios ar kas kitas praneškite. (18)

Monise Bagdoniukė
1412 Western ave., N. S.
Pittsburgh, Pa.

Pajieskau draugu Juozo Kazlaus ko ir Petro Rėkšaus, abudu Suvalkų gub., Tarnabudžio kaimo. Jų pačių atsiųskti ar žinančiųjų apie juos mēldžiū pranešti. (18)

S. Kaptai
183 Niagara st., Toronto,
Ont. Canada.

Pajieskau Juozapą Stankaus, Kau no gub., šiaulių pav., Valakų so dos, Tarnabudžio kaimo. Jų pačių atsiųskti ar kas jį žino mēldžiū pranešti. (21)

Joe Stasiulis
BOX 69, Twins Falls, Idaho.

Pajieskau draugu Juozapą Kepalo ir Antano Sabalo, abu Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Kamajų parap., Kalvių sodžiaus. Tai pačių Bronisla vo Seldos, kuris atvyko iš Skotijos 1915 metais, mēldžiū atsiųskti. (18)

K. Gavenas
926 E. 70th st., Cleveland, Ohio.

Pajieskau grimių ir pažįstamų, as esu Suvalkų gub., Mariampolės pav., Prienu parap., Zapatos kaimo. Mē džiū atsiųskti. (18)

Antanas Indelis
34 E. 21st st., Bayonne, N. J.

Pajieskau savo sesers Ursulės Lu kesevičiutės-Zukauskienės, gyveno Skotijoj, Dundee mieste, jos pačios atsiųskti ar kas apie ją žino ma lėnės pranešti. (19)

Juozas Lukosevičius
1260 Scalp Level, Pa. Mine 40.

Pajieskau draugu Juozapą Kepalo ir Antano Sabalo, abu Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Kamajų parap., Kalvių sodžiaus. Tai pačių Bronisla vo Seldos, kuris atvyko iš Skotijos 1915 metais, mēldžiū atsiųskti. (18)

K. Gavenas
926 E. 70th st., Cleveland, Ohio.

Pajieskau grimių ir pažįstamų, as esu Suvalkų gub., Mariampolės pav., Prienu parap., Zapatos kaimo. Mē džiū atsiųskti. (18)

Antanas Indelis
34 E. 21st st., Bayonne, N. J.

Pajieskau Jurgio Grilausko Navi kų kaimo ir Antano Vizbaro, Pa grundų kaimo, Kauno gub., Vil kmėrgės pav., Subačiaus parap., ro dos kad gyvena Pensilvanijos an gi kasyklų rajone. Mēldžiū atsi lēpti. (18)

Antanas Indelis
34 E. 21st st., Bayonne, N. J.

Pajieskau savo sesers Ursulės Lu kesevičiutės-Zukauskienės, gyveno Skotijoj, Dundee mieste, jos pačios atsiųskti ar kas apie ją žino ma lėnės pranešti. (19)

Juozas Lukosevičius
1260 Scalp Level, Pa. Mine 40.

Pajieskau D. Stulginskio ir Anta no Pepolio, abu Kauno gub., Rasei nių pav., Betygalos parap. Mēldžiū atsiųskti ar žinančiųjų pranešti, kas praneš tikra adresa A. Pepolio tam skiri 5 dol. atlyginimo. (18)

A. P. Miller
% W. H. Stamke, Winnebago, Minn.

Pajieskau apsi vedimui merginos arba našlės nuo 18 iki 25 metų amžiaus. As esmi 28 metų, turiu ge ra darbą ir gerai uždirbu. Su pirmu laišku mēldžiū prisijust pas paveiklį. Atsakymą duosiu kiekvienai. (18)

John Gričius
628 Baker st., Detroit, Mich.

Augustinas Daukantas paleistas iš armijos pataisyti sveikatos, besirandantis dabar Baltijos mieste, Rusi joj, įsiekio savo brolio Kamierio dukantą, is Kauno gub., Telsių pav. ir mēldžiū atsiųskti mano adresu: (18)

Jonas Baltrėnas
2004 Watson st., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau savo draugu Aleksandro Plekavičiaus, Kauno gub., šiaulių pa vieto, Luokės parapijos. Jis patsi ai atsiųskti ar žinančiųjų mēldžiū pranešti i "Keleivio" redakciją.

Jonas A. Seba
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieskau Feleko Semkaviciaus, kuris prasisalino iš Rumfordo išve ddamas šv. Roko draugystės \$40.00 pi nigę. Patartina katalikams apsi au zot, kad negatektų ir kitur kokios nors draugijos pirmininku. Kas apie jį žino, malonėkiet pranešti. (20)

šv. Roko Draugystė
222 Pine st., Rumford, Me.

Pajieskau draugu Juozapą Bagdo no, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Anikščių parapij, Mitutinskij dvaro. Metai atgal girdėjau gyveno Cleve land, Ohio. Jis pats lai atsiųskti arba kas apie jį žino malonėkiet pranešti šio adresu: (20)

Antanas Gostausas
14 Sheridan st., Bridgeport, Conn.

Pajieskau Antano Petraitio, Tara su sod, Mankunų vals., Raseinių pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas malonėkiet pranešti. (20)

Kazimieras Petraitis
1336 Reedsdale st. N. S.
Pittsburgh, Pa.

Pajieskau brolio Mikodėmo Dubau skio, Kauno gub., Raseinių pav., Sar tininkų vals., Aukštųjų kaimo, pir miu gyveno Chicagoj, Ill. Jo paties atsiųskti ar žinančiųjų mēldžiū pranešti. (18)

Petras Dubauskas
49 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau brolio Juozapą Galva nausko, Rėdžiūnų gyvena Brooklyn, Pa. Kauno gub., Novo-Alek sandroskio pav., Cedasų vals., Dale čių kaimo. (18)

Jukobas Galvanaukas
4748 Racine st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo pažįstamų ir drau gų iš Suvalkų gubernijos nuo Gris kabudžio. As paėniu iš Pentiskų kaimo ir turiu svarbų reikalą pra nešti. (18)

John Puskunigis
E comp., 12th Infant. Reg.
Nogales, Ariz.

Pajieskau savo pusbroliu Aluiza us Gedgaudo iš Kretingos miesto, Kauno gub., pirmiau gyveno Cleve land, Ohio. Mēldžiū atsiųskti. (18)

John Sudman
P. O. BOX 750, So. Manchester, Ct.

Pajieskau Juozo Barzdaičio, Su valkų gub., Starkų kaimo, gyveno Montreal, Canada, is kur atvyko Amerikon. Jo paties atsiųskti ar kas žino mēldžiū pranešti. (18)

Vladas Valentinas
189 R. R. ave., Bridgeport, Conn.

Pajieskau Viktorijos Ciakanauci tės, Kauno gub., Panevėžio pav., Truskavos parap., Užvalkių kaimo. Jos pačios atsiųskti ar kas apie ją žino mēldžiū pranešti. (18)

John Zikar
2344 W. 23rd pl., Chicago, Ill.

Pajieskau pussekses Anelės bar doniukės ir draugės Palionės Kau skiusiutės, abi Vilniaus gub., Trakų pav., Dvareliskų sodžiaus. Jos pa čios ar kas kitas praneškite. (18)

Monise Bagdoniukė
1412 Western ave., N. S.
Pittsburgh, Pa.

Pajieskau draugu Juozo Kazlaus ko ir Petro Rėkšaus, abudu Suvalkų gub., Tarnabudžio kaimo. Jų pačių atsiųskti ar žinančiųjų apie juos mēldžiū pranešti. (18)

S. Kaptai
183 Niagara st., Toronto,
Ont. Canada.

Pajieskau Juozapą Stankaus, Kau no gub., šiaulių pav., Valakų so dos, Tarnabudžio kaimo. Jų pačių atsiųskti ar kas jį žino mēldžiū pranešti. (21)

Joe Stasiulis
BOX 69, Twins Falls, Idaho.

Pajieskau draugu Kazimierio Butė no, Kauno gub., Ežerėnų pav., Ro kiskio valsiaus, Žegiskųjų viensė di jos. Jo paties mēldžiū atsiųskti, ar kas žino apie jį pranešti. (18)

Frans Valskis
222 Talbot st., Burlington, N. J.

Pajieskau J. Barčiausko ir V. Sim kaus, Kauno gub., Raseinių pav., Gaurės parap. Jų pačių ar pažįs tam mēldžiū atsiųskti. (18)

F. Valentiejus
136 Grey ave., Highland Park, Mich.

Pajieskau savo žmonos sesers Bar boros Kazlauskisutės, Kauno gub., Telsių pav., Platelių parap., Rudai čių sodos, turiu svarbų reikalą ir mēldžiū atsiųskti. (18)

P. Office, Merrimack, N. H.

Pajieskau pusbroliu: Petro, Frano ir Stanislavo Stanių, taipgi Jono Sa vicko, visi Kauno gub., šiaulių pav., Kursenų parap., Pažusinės sodos. Jų pačių atsiųskti ar kas žino mēldžiū pranešti. (19)

Jonas Karčiauskas
830 Albany str., Roxbury, Mass.

Minnesotos valstijoj yra apsigy venę burlėis lietuvių fermerių ir vietą pavadinu Vilniaus Koloniją, i kur prieš porą metų iš Pittsburgho is važio keleitas mano pažįstamų ir ten paėmė valdžios dalinamos žemės (Homestead). Norėdamas apsigy veni ant ukės, mēldžiū is minkos vietos lietuvių parasyti man laiškų. (18)

Wm. Blūčikas
BOX 243, Oak Hill, W. Va.

Pajieskau Juozo Stasiulevičiaus Suvalkų gub., Vartų kaimo, 3 metai atgal gyveno Hazelton, Pa. ir apsi lenžio su Ona Vančekiute. Kas apie jį žino malonėkiet pranešti arba jo paties mēldžiū atsiųskti. (18)

T. Andukevičia
P. O. Cardell Sask., Canada.

Pajieskau brolio Jono Laurinavi čiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., turiu svarbų reikalą ir mēldžiū jo paties atsiųskti ar kas žino prane ši. (18)

Julė Laurinaviė
Loc. Du Bonnet, Man. Canada.

NEIŠPASAKYTAI SVARBUS REIKALAS!

Tuojuo tegul atsiųskia Lindvi kas Poška is Patokienų, Triškių pa rapijos, šiaulių pavieto. Randasi gal kur apie Philadelphiaj. Tai paigi jo broliai is Amerikos lai paraso man. Dailkas einasi apie Elzbiėtą Poška tē. Tuoį atsiųskite. (18)

Geo Gedvil
649 Oak st., Brockton, Mass.

Pajieskau draugu Kazimierio Butė no, Kauno gub., Ežerėnų pav., Ro kiskio valsiaus, Žegiskųjų viensė di jos. Jo paties mēldžiū atsiųskti, ar kas žino apie jį pranešti. (18)

Frans Valskis
222 Talbot st., Burlington, N. J.

Pajieskau J. Barčiausko ir V. Sim kaus, Kauno gub., Raseinių pav., Gaurės parap. Jų pačių ar pažįs tam mēldžiū atsiųskti. (18)

F. Valentiejus
136 Grey ave., Highland Park, Mich.

Pajieskau savo žmonos sesers Bar boros Kazlauskisutės, Kauno gub., Telsių pav., Platelių parap., Rudai čių sodos, turiu svarbų reikalą ir mēldžiū atsiųskti. (18)

P. Office, Merrimack, N. H.

Pajieskau pusbroliu: Petro, Frano ir Stanislavo Stanių, taipgi Jono Sa vicko, visi Kauno gub., šiaulių pav., Kursenų parap., Pažusinės sodos. Jų pačių atsiųskti ar kas žino mēldžiū pranešti. (19)

Jonas Karčiauskas
830 Albany str., Roxbury, Mass.

Minnesotos valstijoj yra apsigy venę burlėis lietuvių fermerių ir vietą pavadinu Vilniaus Koloniją, i kur prieš porą metų iš Pittsburgho is važio keleitas mano pažįstamų ir ten paėmė valdžios dalinamos žemės (Homestead). Norėdamas apsigy veni ant ukės, mēldžiū is minkos vietos lietuvių parasyti man laiškų. (18)

Wm. Blūčikas
BOX 243, Oak Hill, W. Va.

Pajieskau Juozo Stasiulevičiaus Suvalkų gub., Vartų kaimo, 3 metai atgal gyveno Hazelton, Pa. ir apsi lenžio su Ona Vančekiute. Kas apie jį žino malonėkiet pranešti arba jo paties mēldžiū atsiųskti. (18)

T. Andukevičia
P. O. Cardell Sask., Canada.

Pajieskau brolio Jono Laurinavi čiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., turiu svarbų reikalą ir mēldžiū jo paties atsiųskti ar kas žino prane ši. (18)

Julė Laurinaviė
Loc. Du Bonnet, Man. Canada.

NEIŠPASAKYTAI SVARBUS REIKALAS!

Vietinės Žinios

VELNIAS ISRADEJAS MUSŲ SCENOJE.

Balandžio 28 d. "Gabijs" statė Grand Opera House teatre trijų aktų operą "Velnius Išradėjas." Žodžiai P. Bukšnaičio (minutis ne originalė), muzika M. Petrausko.

Veikiančių artistų—17. Dalyvautojų virš trisys tiek. Sutraukus veikalo turinį į kruvą persistato jis šiaip:

Pragaro raštinėj. Velniai išduoda raportus pragaro viršininkui Belzabui. Paskiausiai ateina Artojų velniai ir pasisako, kad visiškai nieko nepelnę; kad per tris metus laiko nei vieno artojo nesugundę.

Belzabubas liepia Artojų Velniui išrast naują būdą žmonių gundymui. Šis sakosi nieko nežinąs. Tuomet Belzabubas liepia jį plakti. Plakamas Artojų Velnius išgalvoja naują gundimo būdą ir pasako Belzabubui, kad jis padarysias tokį skystimą, kurį gerdami pastos blogais nevien artojai, bet ir visi žmonės, jei tik Belzabubas leisias jį pas kūrį-nors ukininką ant trijų metų už berną. Belzabubas jį siunčia. Velniai džiaugsmingai dainuoja.

Visi žmonės greit mums teks.

Pragare per amžius degs!

Pažymėtina, kad šis "Gabijs" perstatymas atsilankė visas "Darbininko" statusas ir visi vietos kunigai: abudu broliai Žilinskai ir Kemės. Kuomet Kunigų Velnius išduodamas savo raportą pranešė, kad jįsi gavę pragarui "tik 103 kunigus," tai kun. Žilinskas smagiai nusijuokė, bet kun. Kemės susiraukė; jis turbut suprato, kad veikalo autorius visus, kiek tik Amerikoje lietuvių kunigų yra, siunčia į pekla, nes jų čia yra kaip tik minėta skaitlinė.

Antras aktas atvaizdina velnio darbą ant žemės tarpe ukininkų, platindamas girtuokliavimą.

Trečias aktas atvaizdina pragarą su visais velniais, ragonomis, jojančiomis ant šluotų ir aukso vainikais (karunom) vainikuotas sylfidas. Velniai liudnai apdainuoja savo likimą ir užreiškia kerštą Dievui. Tuotarpu sugrįžta nuo žemės Belzabubas ir praneša, kad gana pragarui liudė, nes Artojų Velnius išrado degtinę, kuri visą svetą ves į pražuvimą. Velniai ir raganos džiaugiasi, šokinėja ir triukšmingai sveikina Artojų Velnią, grįžtantį iš svieto. Belzabubas Artojų Velniui duoda vardą Velnio Išradėjo, paskiria savo pagalbininku ir dovanoja medaį, kurį prie uodegos jam prišė. Visi džiaugsmingai užbaigia:

Nereiks mums daugiau liudė!

Ir nereikė vaitoti, Galim drąsiai jau pradėt Su Dievu kovoti!

Užbaigus dainas, prasidėda baletas—šokiai.

Nuo artistų megejų, liuosu nuo darbo laiku pasimokiusių, daug reikalaujama ne galima. Tečiaus scena, ukininkų vestuvės ir pasigėrusiųjų poestynės ir megejų galejo but atvaizdina geriau. Jeigu ne P. Sarkiutė, senos ukininkės rolė, ir O. Sarkiutė, mergos rolė, tai scenoje jokio gyvumo publika nebūtų mačiusi.

Velnio persirėgimas ant scenos taipgi gėdino įspūdį. Daug geriau būtų atrodė, kad jis savo ragus būtų nu-

siėmęs ir užsidėjęs publikai nematant.

Pragaro scena buvo per daug apšviesta, misterijos buvo stoka.

Baletas irgi nepergeriausiai išėjo—muzika sau, šokikai sau. Sakoma, kad kun. Kemės labai pasipiktino velnių užreiškimo kovos Dievui ir baletu šokių trikotais.

Dailės žvilgsniu—veikalas gražus. Muzika gana originalė, nors vietomis jaučiama ir pirmesnių kompozitoriaus kompozicijų.

Nors publikos suvažiavę ir iš kitų miestų, bet visgi teatro salės nepripildė. Pažymėtina, kad velnių kompozicijų, su kurio valžia Amerika kariauja, neus valia gyventi arčiau aip pusė mylios prie valžios arsenalo, amunicijos abrikos ar forto.

Tai, vadinasi, Amerika ariauja su Vokietijos kairiu, o ne su jos žmonėmis. Kalzeris tos karės da ejaudis, o žmonės jau per ekiojami.

Pittsburgo uždrausta paravinėti svaiginančius gėrimus moterims, merginoms ir kareiviams.

Svarbu Darbininkams. Ketvergo vakare, geg. 3 l. LSS. 60-tos kuopos sveikinėj F. J. Bagočius skaičius vieną indomiausių savo skaitų. Ši paskaita bus socializmo mokslo, kuris landien išskyla ant griuvėjų senos gadyinės. Kiekvienam darbininkui begalo varbu yra išgirsti šią paskaitą.

Susirinkimas. Kooperacijos mėsinis susirinkimas bus sėdėd 8 d. gegužės 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, kertėj E ir silver sts., So. Bostone. Visi nariai prašomi kuo kaitlingiausiai susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų. Bus renkami delegatai į šarvijo suvažiavimą, kuris bus 27 d. gegužės, Brighton, Mass. Valdyba.

ŠOKIAI. A. L. T. Sandaras 7 kuopos rengia šokių gegužės 8 l. šokiai prasidės 7:30 val. vakare. Lietuvių Salėje. Kadangi grajis puiki oršestra, todėl kviečiame visus, kurie tik myli šokti beinksmu vakarą praleisti.

REIKALINGI DARBININKAI. Prie naktinių darbų. Pažadėjama lietuviai. Kreipdites į Employer's Ass'n Room 726, 88 Broad st. Boston.

A. ABAZORIUS PERSIKELĖ. Pranešu visiems savo kostume, kams, kad aš perkėliau savo čoverų taisyms krautuve ant 301 E street, šalia Lietuviškos salės. A. ABAZORIUS, So. Boston 301 E st.

DUONA PABRANGO DVIGUBAI. Bostone ir aplinkiniuose miestuose nuo perito pane-dėlios duona pabrango dvigubai. Bakenėliai, ką buvo po 5c, dabar po 10c, o ką buvo po 10 centų, dabar po 15 centų. Tai ve, kokią naudą darbininkams nesą patriotizmas su savo karėmis.

SOCIALISTU PARTIJOS SUSIVIENIJO. Iš Petrogrado pranešama, kad lietuvių ir mažarusių socialistų partijos susivienijo su "Bundu" ir padarė vieną partiją savo tautiniams reikalams ginti. Naujoji partija leisianti savo laikraštį.

"Bundas"—tai didelė žydų socialistų organizacija.

UŽBĖRĖ 119 ANGLIAKASIŲ.

Pereitę Pėtynčio ties Hastings, Colo., angliakasykloj ištiko smarki eksplozija, užberdama žemėmis 19 darbininkų. Visi užber-i žuvo. Liko 140 našlaičių ir 62 našlės.

PERSEKIOJA VOKIEČIUS.

Laikraščiai tik ką pasityrė, kad Jungtinėse Val-tijose areštuota jau arti 0,000 vokiečių. Dabar vėl kelbiama, kad nuo 1 biržė-o šių metų "nei vienam vetimtaučiu, su kurio valžia Amerika kariauja, neus valia gyventi arčiau aip pusė mylios prie valžios arsenalo, amunicijos abrikos ar forto."

Tai, vadinasi, Amerika ariauja su Vokietijos kairiu, o ne su jos žmonėmis. Kalzeris tos karės da ejaudis, o žmonės jau per ekiojami.

Pittsburgo uždrausta paravinėti svaiginančius gėrimus moterims, merginoms ir kareiviams.

Svarbu Darbininkams.

Ketvergo vakare, geg. 3 l. LSS. 60-tos kuopos sveikinėj F. J. Bagočius skaičius vieną indomiausių savo skaitų. Ši paskaita bus socializmo mokslo, kuris landien išskyla ant griuvėjų senos gadyinės. Kiekvienam darbininkui begalo varbu yra išgirsti šią paskaitą.

Susirinkimas.

Kooperacijos mėsinis susirinkimas bus sėdėd 8 d. gegužės 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, kertėj E ir silver sts., So. Bostone. Visi nariai prašomi kuo kaitlingiausiai susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų. Bus renkami delegatai į šarvijo suvažiavimą, kuris bus 27 d. gegužės, Brighton, Mass. Valdyba.

ŠOKIAI.

A. L. T. Sandaras 7 kuopos rengia šokių gegužės 8 l. šokiai prasidės 7:30 val. vakare. Lietuvių Salėje. Kadangi grajis puiki oršestra, todėl kviečiame visus, kurie tik myli šokti beinksmu vakarą praleisti.

REIKALINGI DARBININKAI.

Prie naktinių darbų. Pažadėjama lietuviai. Kreipdites į Employer's Ass'n Room 726, 88 Broad st. Boston.

A. ABAZORIUS PERSIKELĖ. Pranešu visiems savo kostume, kams, kad aš perkėliau savo čoverų taisyms krautuve ant 301 E street, šalia Lietuviškos salės. A. ABAZORIUS, So. Boston 301 E st.

DUONA PABRANGO DVIGUBAI. Bostone ir aplinkiniuose miestuose nuo perito pane-dėlios duona pabrango dvigubai. Bakenėliai, ką buvo po 5c, dabar po 10c, o ką buvo po 10 centų, dabar po 15 centų. Tai ve, kokią naudą darbininkams nesą patriotizmas su savo karėmis.

SOCIALISTU PARTIJOS SUSIVIENIJO. Iš Petrogrado pranešama, kad lietuvių ir mažarusių socialistų partijos susivienijo su "Bundu" ir padarė vieną partiją savo tautiniams reikalams ginti. Naujoji partija leisianti savo laikraštį.

"Bundas"—tai didelė žydų socialistų organizacija.

L. S. S. VI-to RAJONO KONFERENCIJA.

So. Bostone L. S. S. 60-tos kuopos svetainėje, 13 d. gegužės, š. m., prasidėsiant nuo 9 val. ryte bus L. S. S. VI-tojo Rajono Konferencija.

Kuopos, kurios da neišrinktote delegatų, malonėkite pasiskubinti juos išrinkti ir išrinktiems duoti mandatus.

Gegužės 12 d. vakare Lietuvių svetainėje, kertėj E ir Silver gat., bus vaidinama puikus Br. Vargšo veikala "Kryžius." Geistina, kad delegatai suvažiavę iš vakaro ir matytų perstatymą, kurį rengia pats rajonas.

Z. M. Pušintė. LSS. VI rajon. sekr. 5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

5 Harlem st., Worcester.

DIDELIS TEATRAS

IS MEILES

Penkių aktų drama. Suloš L. T. R. Viesula iš Montello, Mass. Surengtas rupesčiu LSS. 67 kuopos

Subatoje, 5d. Gegužės-May, 1917m.

Minėtas veikalas yra taip gražus, kad publika negali atsisigirti. Montelloje jau kelis sykius atkartojo ir visados publika buvo užganėdinta. Bet Brightone, prie naujai įtaisytos svetainės kiekvieną žavėte žavės. Nepraleiskite taip puikiuos progos, atsilankykite kiekvienas, kuris tik myli gražumą. Tikietai nebrangus.

KOMITETAS.

Liet. Liaudies Name,

26 Lincoln St., Brighton.

Duris atsidarys nuo 7 val. vakare.

Perstatymas prasidės 7:45 vakare.

Dalyvaus gabiausi artistai iš Montello.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLIAUKAMS?

Neturėsi daugiau kal-tunuočių, rėvy, krintančių, pleiskanuočių, apimuršių, žoliznių—ligi-stų plaukų—ko turėtu-mei visuomet gėdinties, nes tas daro Tau ne-apsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pra-dėsi vartoti mūsų su-taisytus plaukams vas-tus "Dermafuga". Ceresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra!

"Dermafuga" padarys tą, kad Ta-vo plaukai bus tankūs, švelni ir skaisūs! Oda Tavo galvoje bus ty-ra, pleiskanos išnyks ant visados o plaukai niekad daugiau neslinks! Būsi patenkintas savo plaukais! Ne-pavydėsi kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius!

Reikalaujant prisijei-mi Tau patė suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą, išvardytą: "Fukus Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO.,
Dept. 12
P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

M. ANDRIUSIUTĖ,
MOTERIŠKŲ RUBŲ SIUVEJA.

AUTOMOBILIUS SU 8 SEDYNĖM.

Veselijoms, krikštyms arba šiaip pasivažinėjimams. Reikalaujantieji kreipkitės pas K. Sidlauską į aptieką kamps Broadway ir C st. arba 26 Gates st., pas Chas Urban. Tel. So. Boston 168-M.

PARSIDUODA. Labai pigiai 7 sėdynėms AUTOMOBILIUS. Mažai važinėtas, naujas prekiauja \$1,575.00, parsiduoda už \$600.

3 FAMILIJŲ NAMAS, 169 Bolton st., su tolėtai ir ruzais. Vertė \$1,200.00, reikia imokėti tik \$100.00; duokit pasiūlymą. CHAS URBON 26 Gates st., So. Boston, Mass.

H. S. Stone, Oph.D.

Akių Specialistas.

10 m. So. Bostone.

399 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

THE MAGIC SHOP.

Pirmas Amerikoje lietuvių uždėjęs magijos dirbtuvę. Dirba visą dieną. Jei nori gauti stiklo katalogą, prisiųsk stampą ir tuoj gausi. Adresuokite taip: THE MAGIC SHOP, P. O. BOX 309, HOLBROOK, MASS.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai ir Vokiškai.

GYDO VISOKIAS LIGAS.

Valandos: Nuo 8 iki 10 ryto. Nu 2 iki 3 diena. nuo 7 8 vakare.

221 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

SAUCIAUSIA BANKA

So. Boston Trust Co.

(Buvusi Mattapan Deposit & Trust Co.)

474 Broadway, So. Boston, Mass.

KAPITALIS \$200,000.00

Perteklius ir neišdalintas pelnas 55,000.00

JOSEPH A. MAYNAR.—PREZIDENTAS

TAUPINIMO SKYRIUS. Ant padėty apsaugai pinigų, priskaitomas nuosimtis 12 kartų per metus—paskutinę dieną kiekvieno mėnesio.

BANKA ATIDARYTA SU-BATOS VAKARAI nuo 7 — 9 padėjimui pinigų taupinimo arba čekių skyriuje.

PADĖT PINIGUS Į BANKA GALIMA PRISIŪST PER LAIS-KĄ, todėl labai paranku toliau gyvenantiems. Susikabėt gali-ma lietuviškai, nes Bankoj dirba lietuvis Jonas Žilinskis.

Prie So. Bostono Trust Co. Banko priguli visi žymesnieji lietuviai: K. Sidlauskas, aptiekorius ir Liet. Selp. Fondo kasierius; Jonas Mathus; F. J. Bagočius; Antanas Ivaskievicz ir daugelis kitų.

Todėl lietuviams pranešame, kad nelaikyti savo pinigų kur nors neistikimose vietose, bet padėty į saugią banką kuri yra po Valstibės priežiūra ir kuri moka visiems teisingą nuosimtį. Padėt į banką galima ir po ma-žai.

Geriausia Lietuviška Aptieka So. Bostone ir aplinkinėje

Gyduoles sutaisome ir prisijunčiame visokias,

kurios tik pasulyje priimtos ir yra vartojamos.

Šidlausko KRAUJO VALYTOJAS, geriausias vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.

Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų ..	25c	Tikra Lietuviška Trajanka 35c
Gydanti mostis nuo pūčių 50c		Mostis ir skysčiai nuo niežų 1.00
Nuo viduriavimo mažiems 25c		Gyduol. pataisytiui apetito 1.00
Nuo viduriavimo suaugus. 50c		Gyd. suvalinimui vidurių 50c
Pamoda plaukams	20c	Gyduolės nuo kosulio ir sun-kaus kvėpavimo
Valių ramintojas	25c	1.00
Nuo suirimo nervų	1.00	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir 25c
Bobro lašai	1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų 50c
Nuo saulės nudegimo	50c	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo
Nuo slinkimo plaukų ir plei-skany	75c	10 ir 25c
Kraujo Valytojas	1.00	Gumas nuo dantų gelimo ..
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00		10c
Nuo Reumatizmo	\$1.00	Visokie kvėpianti ir medika- * liskai miltai
		10, 15 ir 25c
		Plakėms ir tarakon. nuodų 25c

Perfumos visokių gelių, 25c, 50c, 75c, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus ir geras vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.

VISOKIUS RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikauti ir per laiskus, o mes prisijusim jums ekspresu.

Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. Sidlauskas

PROVIZORIUS

226 Broadway, Kamps C st. So. Boston, Mass.